

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pėtryčia
 Susijienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienytose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „TĖVYNĖ“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5250

MINNESOTA
 THE LITHUANIAN WEEKLY „TĖVYNĖ“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „TĖVYNĖ“
 307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 22 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Birželio (June) 2, 1933. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XXIV

S. L. A. Sekretorium Išrinktas Dr. M. J. Vinikas Lenkija Bijo Lietuvos Prasadėjo Pasaulinė Paroda

SLA. SEKRETORIUM IŠ-
 RINKTAS VINIKAS.

Nors buvo manyta ir norėta SLA. Sekretoriaus išrinkimo reikalą užbaigti be Pildomosios Tarybos suvažiavimo, tačiau aplinkybės susidėjus negalima buvo suvažiavimo išvengti. Tad gegužės 29, 30 ir 31 dd., įvyko Pildomosios Tarybos suvažiavimas, kuriame be SLA. Sekretoriaus rinkimo apsvaistytą visa eilė organizacijos reikalų.

DR. MATAS J. VINIKAS,
 Naujas SLA. Sekretorius.

Gegužės 29 d. popietį prieita prie Sekretoriaus rinkimo ir po ilgų ginčų del neteisėtu keliu Dr. Staneslow ir Januškevičiaus paduoto prieš M. J. Viniką skundo, keturiems Pildomosios Tarybos nariams griežtai stovint už pildymą pereinamo Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimo Sekretoriaus rinkimo reikalą ir pildant narių pareikštą visuotiniu balsavimu valią, SLA. Sekretorium išrinktas Matas J. Vinikas. Trys Pildomosios Tarybos nariai: Vice Prez. A. Mikalauskas, Daktaras Kvotėjas Dr. J. S. Staneslow ir Iždo Globėjas J. Januškevičius Jr. balsavo prieš Dr. Viniką išrinkimą S. L. A. Sekretorium, padarydami savus pareiškimus ir pareikalavdami užprotokoluoti. Keturi Pildomosios Tarybos nariai: Prez. S. Gegužis, Sekr. S. E. Vitaitis, Iždin. K. P. Gugis ir Iždo Globėjas S. Mockus balsavo už uztvirtinimą visuotinio narių balsavimo ir už pildymą pereinamo Pildomosios Tarybos suvažiavimo nutarimo ir tuo pačiu balsavo už išrinkimą Dr. Viniko SLA. Sekretorium.

Išrinkus M. J. Viniką SLA. Sekretorium, Prezidentas S. Gegužis naują viršininką prisaukino ir po to naujasis SLA. Sekretorius dalyvavo Pildomosios Tarybos suvažiavime. Naujai išrinktas SLA. Sekretorius urėdą užėmė su birželio 1 d. „Tėvynės“ redakcija sveikina naują išrinktą SLA. Sekretorių M. J. Viniką ir linki geriausio pasisekimo jo darbuose svarbiaisiais organizacijos reikalais.

Su sekamos savaitės „Tėvynės“ num. pradėdama talpinti šio Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolą ir visi SLA. nariai turės progos susipažinti smulkmeniškai su visais nutarimais.

LENKIJA ISSIGANDO LIETUVOS.

Varšava, geg. 27. — Lenkijos vyriausybė gavo pranešimą, kad Lietuvos vyriausybė turi pasirašiusi slapta militarinį paktą su Vokietija. Anot to pranešimo, minimos sutarties tikslas esąs atimti iš lenkų Vilnių ir Danzigo koridorį, jei del bent kokio mažmožio Rytų Europoje kiltų karas.

Esą, ta slapta sutartimi Lietuva pasidavė Vokietijai visuose prieš lenkus žygiuose gelbėti tik tomis sąlygomis, jei Vokietija visiškai išsižadės

Klaipėdos krašto ir pripažins Lietuvai Vilnių. Taipgi lenkai mano, kad vokiečiams ir lietuviams pagelbą gali duoti bolševikai, nes vokiečių slapty ryšiai su rusais dar nenutraukti.

Minėta Lietuvos-Vokietijos sutartimi pastaroji (Vokietija) pasidavėsi Lietuvai pareikšti dvi rytinės Prus. reivių divizijas ir reikalingos amunicijos.

Lenkijos vyriausybė prisipažįsta, kad apie tą slapta sutartį neturinti aiškių žinių, bet ji turi pagrindo Lietuvai tame dalyke įtarti. Kada paskelbta žinia apie Vokietijos sumanyimą, kad reikalinga Lietuvai su Lenkija sujungti — Lietuvos spauda apie tai nę žodžių neprisirarė ir po to tuojau į Kauną išvyko gausinga vokiečių ekonominė delegacija del prekybos sutarties tartis.

Lenkai mano, kad Hitlerio atstovas Dr. Rosenbergas į Londoną buvo nuvykęs ne lietuvių su lenkais unijos reikalais, bet su planu, kad išnaudo Lenkiją suskaldyti.

(Šita žinia, matyt, yra momentui pritaikinta lenkų senasija, nes iš Kauno gautos žinios nusako, kad Lietuvos vyriausybė nugimėja pasirašyti su Vokietija slapta militarinį paktą. Mes jau nekartą sakėme, kad lenkus ir šešėliai baugina. Ir taip, beabejo, bus tol, kol lenkai sėdės Lietuvos okupuotoj daly. Red.)

PRASIDĖJO PASAULINĖ PARODA.

Chicago, Ill. — Gegužės 27 dienos ryte čia atidaryta Pasaulinė Paroda, kuri surengta paminėjimui 100 metų sukakusių nuo Chicagos miesto įsikorporavimo ir pažymėjimui kokią progą per tą laiką žmonių yra padariusi. Paroda atidaryta didelėmis iškilėmis, dalyvaujant stambiais šalies ir miesto viršininkams. Jungtinių Valstijų prez. Roosevelt, kuris pirmiau rengėsi atidarymo iškilimėse dalyvauti, atstovavo Jungt. Valstijų pašto sekretorius, p. Farley.

Šios parodos įrengimas iki šiol jau kainavo \$37,572,011. Ši yra tai antra pasaulinė paroda Chicagoje. Pirmutinė paroda buvo 1893 metais paminė

ti Kolumbo atradimą Amerikos ir buvo žinoma kaip Kolumbo paroda. Dabartinė paroda tęsis penkis mėnesius. Šioje parodoje dalyvumą ima ir lietuviai. Lietuvių diena parodoje bus liepos 16 dieną. Tą dieną lietuviai duos turiningą programą 'svetainėje' Hall of Science. Pirm to ir po to bus visa eilė kitokios rūšies lietuviškų parangimų.

JAPONAI IR KINAI TAIKOSI.

Tokio, Japonija. — Netoli nuo Peipingo Japonijos ir Kinijos karvedžiai veda derybas del formalės karo paliaubos šiaurinėje Kinijos daly.

Iš Kinijos pranešama, kad Japonai nori iš kinų perdaug ir gal delto nebus galima paliaubų įvykinti. Japonija reikalauja, kad Kinija pripažintų japonų įsteigta Mandžurijoje naują Mančukuo valstybę, atsisakytų „ol sryties ir šiaurinėje Kinijoje, už Didžiosios Sienos, kur dabar japonai įsigriovę butų paskelbta neutralė. Taipgi nori, kad kinai užmokėtų japonams šiame kare padarytus nuostolius. Su tuo reikalavimu ne visi Kinijos generolai sutinka. Gen. Feng nori imti vadovybę ir toliau užpuolikus japonus kariauti.

Tuo tarpu kitose Kinijos dalyse reiškiasi naujas prieš esamą valdžią sukilimas, kuriuo vadovauja komunistai.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJAI NESISEKA.

Geneva. — Nors manyta, kad po visų prez. Roosevelt pasiulymų nusiginkluoti čia eina namoje taikos konferencijoje viskas vyks sklandžiai, bet pasirodo priešingai. Didžiausias kliūtis daro Francija, kuri, spėjama, šioje konferencijoje dalyvauja tik akių dumimui. Numatoma, kad Francijai nusiginkluoti nerupi, nes ji nusiginkluoti nę nepasirūšisi. Nors Jungt. Valstijų atstovas, p. Davis, išaiškino, kokią Jungt. Valstijos žada duota apsaugą, jei Francija sutiks nusiginkluoti — ji ir tuo nepatenkinta. Ji jei ne tokias, tai kitas kliūtis konferencijai daro. Taipgi jau pradeda aiškėti, kad Francija vargiai pasirašys ir keturių valstybių — Anglijos, Francijos, Vokietijos ir Italijos — žadama padaryti 10-ties metų nekariavimo sutartį. Spėjama, todėl, kad del Francijos atžagareiviško atsimešimo konferencija neturės pasisekimo. Francija tuo tarpu viename kitame reikale konferencijoje laimi.

VOKIEČIAI PAGERBĖ ŽUVUSĮ KARININKĄ.

Duesseldorf, Vokietija. — Gegužės 28 dieną čia iškilmingai pagerbta francuzų okupacijos laiku žuvęs karininkas, Albert Leo Schlageter. Iškilimėse dalyvavo 500,000 žmonių, suplaukusių iš visų Vokietijos dalių. Netoli tos vietos, kur žuvo minimas karininkas, pastatyta milžiniškas kryžius. Kalbėtojai, kurių tarpe vyriausią rolę vaidino vienas fašistinių lyderių, Georing, reišė noro taikiai su savo kaimynais sugyventi, nors tuo pačiu tarpu pšmerkė francuzus, kurie tą karininką laike okupacijos nužudė. Taikaus gyvenimo, anot to lyderio, norinti visa Vokietija.

SUOMIJOS FAŠISTAI JUDA.

Stokholmas, Švedija. — Iš gauti, iš Suomijos žinių paaiškinti, kad ten ima vis smarkiau judėti naujai sudarytos fašistinės organizacijos. Prieš fašistus atkakliai kovoja socialistai, bet be pasekmių. Tarp jų dažnai įvyksta susikirtimai. Taipgi numatomi Suomijos fašistų sukilimai. Suomija nesena pergyveno lapuliečių sukilimą prieš komunistus, dabar fašistai veikia prieš socialistus.

REIKALAUJA IZDO SEKRETORIAUS ATSISTATYDINIMO.

Washington, D. C. — Tyrinėjant Morgano taksų neušimokėjimo reikalą senato komisijoje, paaiškėjo, kad prieš 1929 metus Morgano kompanijos šerų yra pirkęs ir dabartinis Jungtinių Valstijų Iždo sekretorius, p. Woodin. Todel dabar atstovų bute reikalauja, kad p. Woodin iš savo vietos rezignuotų.

ASTUONIJS VALSTIJS PRIES PROHIBICIJA.

Wilmington, Del. — Gegužės 27 dieną Delaware valstija rinko delegatus į konferenciją, kurioje bus balsuota prohibicijos panaikinimo klausimas. Už prohibicijos atšaukimą paduota keturis syk daugiau balsų, negu už jos palaikymą. Tai jau aštunta valstija, kuri prieš prohibiciją pasireiškia. Pirmiau nubalsavusios yra šios valstijos: Wyoming, Wisconsin, Rhode Island, New Jersey, Mich., New York, Delaware ir Nevada.

KONFISKUOJA KOMUNISTŲ SAVASTIS.

Berlynas, geg. 28. — Vokietijos ministerių kabinetas nutarė konfiskuoti visas komunistų organizacijų savastis, nes jos, esą, įsigytos valstybės ir visuomenės negerovei skiešti. Policijai įsakyta visas komunistų savastis surasti.

Iš Lietuvos

ŠAUKIAMAS VISO PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESAS.

Kaunas. — Gegužės 6 d. buvo užsienio lietuviams remti dr-jos valst. kontrolės skyr. susirinkimas, kuriame laikyta net dvi paskaitos — Skipičio ir Tomkaus.

Skipitis plačiai nupasakojo apie užsienio liet. remti dr-jos tikslus ir jos reikšmę. Be kito Skipitis pabrėžė, kad apie 40% mūsų tautiečių gyvena užsieny. Tai pirma tauta po žydų, kurių tautiečių toks didelis procentas gyvena svetur. Delto mes turim ypatingai rūpintis, kad mūsų tautiečiai, gyvendami svetur, neišautėtų.

NUMIRĖ VLADAS KAROSAS.

Gegužės 5 d. Kaune numirė ilga laiką sirgęs Vladas Karosas, žinomas laisvės kovotojas, steigiamojo seimo rinkimuose buvęs „Žemės ir Laisvės“ sąrašo kandidatas. Universitete buvo aušrininkų nariu. Nemažai rašė. Turėjo plačią erudiciją, buvo geras kalbėtojas ir idealistas.

VILNIAUS LIETUVIAI IŠPERKĀ LENKŲ DVARUS?

Iš Vilniaus praneša „K. I. C.“ smagią žinią: Lietuvių ak-

PANAIKINTŲ NEPAPRATUS MOKESCIUS.

Washington, D. C. — Gegužės 24 d. prez. Roosevelt pareiškė, kad naujai skiriami mokesčiai, kurių klausimą dabar svarsto kongresas, bus panaikinti tuomet, kai bus atšauktas 18-tas konstitucijos priedas — prohibicija. Mat, iš svaiginančių gėrimų valdžiai sudarytų tiek mokesčių, kad paprastų mokesčių jau nereikėtų. Delto gal ir prohibicijos atšaukimą valstijos paskubins.

NORI PANAIKINTI AUKSO STANDARDO ĮSTATYMĄ.

Washington, D. C. — Prezidentui Rooseveltui patariant, kongresui duota rezoliucija, kad panaikinus šio krašto valiutai aukso standarto įstatymą. Tai atlikus, bus parupinta naujas valiutai pagrindas.

ŠĖRAI KILĀ.

New York, N. Y. — Pastaruoju laiku pradėjo žymiai kilti įvairių korporacijų šerų kainos. Tai gi tų šerų dabar daug parduodama. Vien praeitą šeštadienį, geg. 27 d. įvairių šerų parduota 4,311,340 ir kai kurių kainos pakilo nuo 1 iki 10½ punktu.

LIETUVIŲ PRALAIMĖJO KLAIPĖDOS RINKIMUOSE.

Klaipėda. — Gegužės 23 dieną čia įvyko Klaipėdos miesto tarybos rinkimai, kuriuose daug gausia laimėjo nazų partija, pasivadinus krikščionimis socialistais. Lietuvių į miesto tarybą išrinkta tik 6, vokiečių narių arba fašistų — 18, vokiečių nacionalistų — 6, komunistų — 3 ir 1 socialdemokratas.

PANAIKINO AUSTRIJOS KOMUNISTŲ PARTIJĄ.

Viena, Austrija. — Austrijos vyriausybė specialiu dekretu nutarė panaikinti komunistų partiją. Tai, esą padaryta visuomenės naudai.

Lietuva Vokietijos Projektą Atmetanti

Kaunas, geg. 24. — Londono žinia apie Vokietijos projektą (sumanyimą) sujungti Lietuvą su Lenkija ir atpirkti iš Lenkijos Danzigo koridorių Lietuvos nuslėpta. Lietuvos laikraščiams nebuvo leista nę prasiatiti apie tą žinią ir Vokietijos projektą. Kaip žinome, Hitlerio asmeninis atstovas, Dr. Rosenberg, buvo nuvykęs Londonan, kad įteikti tą projektą Anglijos valdžiai. Sulig to projekto, Lietuva ir Lenkija turėtų susivienyti į federuotą valstybę, ar bent padaryti miltų uniją, su Klaipėda, kaip svarbiausiu uostu. Vokietijai turėjo atatekti Danzigo kori-

dorius, už ką Vokietija butų suteikusi Lenkijai piniginį atlyginimą ir kartu butų davusi naujajai Lietuvos-Lenkijos valstybei didelį Rytų Prusijos plotą (kuris nuo amžių priklausio Lietuvai. Red.). Tačiau šią žinią neleista paskelbti Lietuvos laikraščiuose. Tą žinią išspausdino visi Pabaltijos laikraščiai.

Lietuvos valdžia atsakovo reikšti kokią nors oficialę tuo reikalui nuomonę, bet tikima, kad ji atmes Vokietijos sumanyimą ir atsakysis taikintis su Lenkija iki Lietuvos nebus surengtas Vilnius.

Ir Lenkai Vokietijos Projektui Priešinasi

Varšava, geg. 24. — Visi Lietuvos laikraščiai išspausdino Londono žinią apie Vokietijos projektą sujungti Lietuvos-Lenkijos uniją, kad atgauti Danzigą. Ir visi tie laikraščiai pasmerkė tą sumanyimą ir pareiškė, kad Lietuva nors dabar turėtų permatyti tikruosius Vokietijos tikslus ir tuojau atnaujinti diplomatinis su Lenkija santykius, kad su laiku butų galima sudaryti Pabaltijos valstybių sąjungą, kad apsiginti „nuo Vokietijos pavojaus taikai“.

Lenkijos valdžios oficialis laikraštis „Gazeta Polska“ sakko, kad Vokietija rengiasi karui su Rusija ir tas keturias valstybes galima skieyti kaip kapitalistinį bloką prieš bolševizmą.

Taipgi Lenkija labai nepatenkinta projektuojama keturių didžiųjų valstybių — Anglijos, Vokietijos, Francijos ir Italijos — sąjunga, kuri buk esanti atkreipta prieš Lenkiją. Dr. Rosenbergo projektas at-

atsieina išmokėti nemažos sumos pinigų. Komitetas emėsi energingą darbą ir iki šiol nuo lakunų New Yorkan pribuvimo geg. 7 d. sukėlė arti \$1,000 įtaisymui įvairių reikalingiausių instrumentų. Tie pinigai tiems tikslams jau išleisti.

Lakunams Reikalinga Skubi Parama

New York—Kaunas Lakunų Skridimą Remti Komitetas.

Pildomai Komitetas: J. Ginkus—pirmininkas, J. Antanavičius—vice-pirm., A. B. Strimaitis—sekretor., A. Povilanskas—iždininkas.

atsieina išmokėti nemažos sumos pinigų. Komitetas emėsi energingą darbą ir iki šiol nuo lakunų New Yorkan pribuvimo geg. 7 d. sukėlė arti \$1,000 įtaisymui įvairių reikalingiausių instrumentų. Tie pinigai tiems tikslams jau išleisti.

Abelnas komitetas susidaręs iš 45 asmenų, pastarajam savo posėdy nutarė pranešti Amerikos visuomenei sekančiais:

Chicagoj, su pritarimu Lietuvos Konsulo p. Kalvaičio, yra susidaręs generalis komitetas. Tenai lakunams bunant, daug pravesta agitacijos ir daug Amerikos lietuviai prisidėjo prie padarymo galimu įtaisyti lakunams lėktuvą, bet apleidus Chicagoj gegužės 7 d. ir atskridus kap. S. Dariui ir leit. S. Girėnui į New York, dabar prisieina jiems gana sunkiai darbuotis, darant įvairius bandymus su geriausiu inžinierių patarimais, įrengiama reikalingai saugiam skridimui translatiniai kompasai ir kiti labai svarbūs instrumentai, del ko

„Bet kad lakunai nebūtų visiškai atskirti nuo pasaulio, kad butų mažesnis jų gyvybei pavojus, reikalinga dar \$500 nupirkti aliejuos, gazolino ir radijo prietaisus.“

Tatai visi patriotingi lietuviai prašomi greitos finansinės paramos, nes lakunų pasekmingas auskridimas priklauso nuo visapusiško kelionės prisirengimo. Visas prisirengiamasai darbas bus baigtas apie 4 d. birželio.

Aukas čekiais ar money orderiais išrašykite iždinkno vardu, A. Povilanskas, ir įdėję į paprastą laišką siųskite sekretoriaus sekančiu adresu:

A. B. Strimaitis,
 G. P. O. Box 127,
 New York, N. Y.

Danzige Laimi Naziai

Danzig, geg. 28. — Danzigo laisvame mieste šiandien įvyko miesto tarybos rinkimai, kuriuose laimėjo naziai. Balsavimuose dalyvumą emė apie 215,000 piliečių, kurių 108,000 savo balsus atidavė naziams. Sulig partijų balsai paduota sekamai: 107,619 naziams (national-socialistams), išrenkant jų 28 atstovus (pirmiau buvo

tik 13), socialistams — 38,210, išrenkant 13 atstovų (pirmiau turėjo 19), centristams — 31,504, išrenkant 10 atstovų (pirmiau turėjo 11), komunistams 14,800, išrenkant 5 (pirmiau turėjo 7), nacionalistams 13,601, išrenkant 4 (pirmiau turėjo 10) ir lenkams — 6,725, išrenkant 2, kurie ir pirmiau tiek turėjo.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tevynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

HITLERIO PIRŠLYBOS

Pasirodo, kad Vokietijos kancleris, p. Hitleris, yra netik geras rėkšny, bet rengiasi ir piršlio roles vaidinti. Šiuo tarpu jis pasirižo Lietuvą su Lenkija unijos ryšiu apevzdinti. Piršlybų „sugertuves“ p. Hitleris jau atliko per savo įgaliotinį Dr. Rosengerbą, kuris tuo reikalu Londone su Anglijos valdžia kalbėjosi. „Veiybų“ planas yra sekamas: Lietuva ir Lenkija turi padaryti muitų ir politinę uniją. Tuo budu Lenkija galės laisvai naudotis Lietuvos uostu, Klaipėda, o Vokietijai liks laisvas Danzigo koridorius, kurį lenkamams Versalės sutartis atidavė. „Vedyboms“ p. Hitleris duoda ir „kraičio“: Lietuvai Rytinės Prusijos dalį, virš 3,000 ketvirtinių mylių prie Nemuno (kuri Lietuvai nuo amžių priklauso), o Danzige lenkamams laiduoja sąžinės, kalbos, mokyklų laisvę.

Šis anglų su Hitlerio pasiuntiniu pasikalbėjimas perduota Lietuvos atstovui Londone ir tas tuojau išvykęs į Kauną. Londone tikima, kad jei Lenkija sutiktų Lietuvai sugrąžinti Vilnių, tai Lietuva gal ir sutiktų apie šias vedybas-derybas tartis.

Kad p. Hitleris, kuris išsyk pasirodė geležinio Bismarko mineatoroje ir dabar jau ramiai apie višokias taikas kalba ir kaimynės valstybes (šiuo syk Lietuvą su Lenkija) nori sutaukyti — labai gerai. Bet čia p. Hitleris visų pirma rūpinasi ne Lietuvos ar Lenkijos, bet išimtinai savo faterlando gerbuviu. Vokietijai svarbu, mat, atgauti Danzigo koridorius, del kurio su Lenkija nuo Didžiojo Karo pabaigos niaujasi ir tuo Europos taika drumsčiama. Gal kiek iš to būtų naudos ir lenkamams ir gal lenkai tokių vedybų pageidautų. Bet Lietuvai iš to nebūtų jokios naudos. Padarius su lenkais bile uniją, reikštų senovinį lenkų-lietuvų broliavimąsi, iš ko Lietuva praeity jau gerai pasimokė. Prie to, darbus lietuvius su ponaujančiu ir mėgstančiu lėbauti lenkų jokių rimtų darbų vievingai nenuveiktų. Unija reikštų Lietuvai pražūtį — didesnė ir savo „kulturą“ augščiau statanti Lenkija bandytų lietuvius laikyti tais vergais, kaip kad Liubino unijos ir lenkų Lietuvoje apaštalavimo laikais lenkai darė.

Mums rodos, kad Lietuvos valdžia p. Hitleriui už šias „piršlybas“ turėtų tinkamai „padėkoti“. Ypač reiktų didelis „ačiū“ tarti už „kraičių“, butent Lietuvai priklausančios Rytų Prusijos siulomą dalį ir už tai, kad p. Hitleris prie „kraičio“ prisimirsta pridėti Vilnių ir kitas lenkais okupuotas Lietuvos žemes.

Kaip Lietuvos vyriausybė į šias piršlybas pažiūrės — teks pamatyti. Kad kaip valstybės su valstybe Lietuva su Lenkija savo santykius kada nors turės suderinti — apie tai neprisieina kalbėti. Karo padėty juk visą laiką negalės gyventi. Bet tai turi būti padaryta be jokių unijų. Visa ko lietuviai tauta iš Lenkijos nori, tai kad jį pasitrauktų iš Vilniaus ir kitų Lietuvos kraštų, kuriuos laiko okupuoti. Jei p. Hitleriui ar kam kitam Lietuvos ir Lenkijos sugyvenimas nupi, tai jie gali daryti spaudimą vien ant Lenkijos, kad ji iš Lietuvos galutinai išsitrauktų. Apie anijas negali būti nė kal-

bos. Viena unija su Lenkija Lietuvą pažemino, buvo pražudžiusi ir todėl geistina, kad tas istorinis faktas Lietuvos gyvenimui daugiau nepasikartotų.

PROHIBICIJA SILPNEJA

Jungtinių Valstijų 73-čias (dabar posėdžiaująs) kongresas pasiūlė prohibicijos reikalą pačioms valstijoms išspresti. Delto visos 48 valstijos visuotinu balsavimu turi išsirinkti atstovus ir tie atstovai specialėse konvencijose tiesioginiai už ar prieš prohibiciją turės pasisakyti. Iki šiol jau šešios valstijos tai atliko. Ir visos tos valstijos, didele didžiūma balsų, prohibiciją atšaukia. Reikės dar trijų dešimtų valstijų, kad galutinai ši reikalą baigti.

Spredžiant iš jau atliktų balsavimų, kas padaryta Michigan, Wisconsin, Wyoming, Rhode Island, New Jersey ir gegužės 23 dieną New Yorko valstijose, išrodo, kad vargšėi prohibicijai labai riestai einasi. Buvęs storas, pilnas kyšių ir kraštą į galutiną korupciją vedęs 1919 metų kongreso padaras — „garbingoji prohibicija“ — pastaruoju metu jau nepakenčiama blogybe virtusi. Smarkiai prohibiciją nutrenkė augščiau pirmoje vietoje minimos penkios valstijos, bet dar efektingiau pasireiškė didžiulė New Yorko valstija, kur New Yorko mieste net 40 prieš 1 pasisakė prieš prohibiciją, o visoje valstijoje aštuoni prieš vieną girtąją prohibiciją pasmerkė. Tiesa, prohibicijos atmetimo balsavimų dar tik pradžia, bet jau aiškiai matosi, kad ji bus atšaukta. Nors pietinėse valstijose prohibicija dar su pirštinais glostoma, bet žymūs žmonės pranašauja, jog lengvai susidarys 36 valstijos, kurios pasireikš prieš prohibiciją ir tikima, kad apie šiuo metų pabaigą tas penkiolikos metų eksperimentas bus galutinai į sąslavyną išmestas.

BADAS RUSIJOJE

Kad Sovietų Rusijoje badas artinasi — jau ir kiek seniau žinių budavo. Bet tas žinias sovietijos komisarai efektingai nuginėdavo. Gėda, mat, pripažinti, kad „taip vykusiai proletariato“ tvarkomame krašte bado nelaimė ištiko...

Pastaruoju metu bėgi žinios iš Rygos ir kitur jau rimtai tvirtina, jog Rusiją ištiesų badas ištikęs. Badu ištikta net kelios didelės srytys ir ten jau nemaža žmonių išmirė. Žmonės badauja Volgos apygardėje, Kaukaze, Kubanių, sovietų valdomoj Ukrainos daly ir Sibire. Padėtis esą tokia skaudi, kad net ir kanibalizmas praktikuojama (žmonės žmones valgo). Esą, Kubanios krašto, kuris apgyventas kazuokų, kalėjimuose del stokos maisto vieni kaliniai kitus kalinius valgo. Badas žymiai didėja ir visai neabejojama, kad galės pasiekti tokio laipsnio, koks buvo 1921 metais pasiekta, kuomet daug žmonių badu Rusijoje išmirė.

Badu priežastis: mažas derlius, nesuspėjimas iš kitur reikiamo maisto į tas vietas nupirkus nusiųsti ir kt.

Apie šiuo syk įvykusį badmetį sovietijoje taipgi bandoma pasauliui nepranešti. Esą, Maskvos korespondentai suvaržyti ir apie esamą nelaimę į vietinę ir užsienio spaudą jiems draudžiama rašyti. Pastaruoju laiku Rusijos prezidentas Kalinin ir komisarų pirmininkas Molotov išvažiavė badu ištiktas Volgos ir Kubanios srytis apžiūrėti, tačiau spaudoje parašyta, jog jie išvykę ten prakalbas sakyti...

Bile kur ištikęs badas nėra juokai. Badas, tai didelė žmonių nelaimė, kuri netik daug žmonių išsmaugia, bet dar daugiau moraliniai suluošina. Tos bado nelaimės susilaukia ir gal susilaukti netik Rusija, bet ir bile kraštai. Tuo

skaudžiu nuotikiu niekas negali džiungauti. Kad ir didžiausi Rusijos komisarų priešai šiame atsitikime badu paliestiems žmonėms turi gelbėti, nors Rusijos komisarai ir jų klapčiukai, kituose kraštuose badu atsitikus netaip jau draugingai atsineša. Pavyzdžiui, kuomet 1928 metais Šiaurinės Lietuvos gyventojus nederliaus badas ištiko, tai ir Amerikos lietuviai komunistai tam reikalui aukas rinko ir jas vėliau... komunistų politiškams kromams paaukojo... Įdomu čia bus pažymėti tiktai, kad sovietijos komisarai gėdiši apie ištiktą nelaimę pasauliui prisipažinti. 1921 metų bado pradžios pasaulis irgi nežinojo. Tik kuomet badas pasireiškė tokioje baisenybėje, kad patys rusai jo apveikti nevaliojo, tik tuomet į pasaulį pagelbos atsišaukė. Išrodo, kad kelių vadų prestižas vertingesnis už milijonų žmonių gyvybes.

SUČIUPO MORGANA

Be plačiai išgalėjusio prohibicijos šmugelio, pasirodo, Amerikoje nemenkai ir taksų mokėjime šmugelaujama. Paprasti žmonės, aiškus dalykas, savo taksus valstybei užsimoka kaip pridera ir jiems bent kokių šmugeliu ar sukčiavimu užsiminti nėra kada. Tačiau kitaip yra su didžiojo turto magnatais.

Šiomis dienomis Washingtonė iškelta labai sensacingas taksų nemokėjimo reikalas. Pasirodo, kad stambus industrialistas ir bankierius Morgan taksų nemokėjęs už tris ištisus metus. Delto kaltinamasai pašauktas į senato komisijos tardymą, kuris pastaromis dienomis Washingtonė vyksta. P-as Morgan vėriamas pasiaiškinti, kodėl tų taksų nemokėjęs, prisipažino, kad ištiesų jų nemokėjęs už du metus. Dalininkų, kurie yra stambiausi šalies milionieriai, jis turis net 22 ir tie taipgi taksų nemokėję. Takasai gi nemokėta todėl, kad tuo laikotarpiu tie bankai nepadarę pelno, nors sausio mėnesio 1 ir 2 dd., š. m., nurašyta nuostolio virš 21 milijonas dolerių, kurio, tikrenybėje nebūvo, bet tik padaryta naujas banko turto pertvarkymas.

Siuos ir kitus p. Morgano pasiaiškinius senato komisija domingai peržiūrės ir reikalą ištiesų ištirs. Beabejo, kaip didysis magnatas Morgan taip ir jo dalininkai bus priversti valstybei priklausomus taksus užsimokėti. Tiesa, į kalėjimą jų nē pats prez. Roosevelt neišė, nes tai „perdidelės žuvys“, kad jas būtų galima už grotų pasodinti. Bet vis tik faktas yra faktas, jog Roosevelt administracija ir taksų mokėjime visus piliečius nori lygiais palaikyti ir privesti su valstybinėmis pareigomis kaip reikiant atsisteisti.

Nereikia abejoti, kad be Mitchell'o ir Morgano susiras ir daugiau tokių „prakilnių“ piliečių, kurie savo taksų neužsimokėję. Gal p. Roosevelt administracijai ir šiuos reikalus pavyks sutvarkyti.

Jau veik visas metas, kaip du lietuviai — kap. Darius ir leit. Girėnas — į Kauną skristi rengiasi. Veik ištisas metas, kai tam reikalui aukos tarpe Amerikos lietuvių renkama. Pastaruoju laiku lėktuvas „Lituanica“ jau paruoštas, lakuoti pasirengę. Bet, dėja, dar ir šiomis paskutinėmis dienomis pilnam prisirengimui pinigų truksta. Vadinasi, šiam kilniam žygiui mūsų visuomenė ir net pati Lietuvos valdžia kietą širdį pradeda rodyti... Jei šitas jų žygis pavyks — jis bus daug garbingesnis dar todėl, kad prie jo tie du vyrai per skausmus ir sąras prisirengė.

Netaip labai senai daugelis bankų savo depozitoriams mokėdavo penktą nuošimtį už padėtus tuose bankuose pinigus. Dabar daugelis depozitorius netik tų nuošimčių negauna, bet džiaugiasi penktą nuošimtį savo idėliu atsime.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. J. JONIKAITIS, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

ASMENS HIGIJENA.

O r a s .

Rašo Dr. J. Jonikaitis.

Aną kartą buvo minėta, kad oras yra maišyns iš keleriopų dujų. Iš tų visų dujų Nitrogenas ir Oxygenas sudaro veik visą oro masą. Iš šitų dviejų elementų Oxygenas (Deguonis) turi ypatingos svarbos sveikatos ir gyvybės žvilgsniu. Jis sudaro veik 21% visos atmosferos arba oro. Nitrogenas, kurio yra kuone keturis kartus daugiau, negu Oxygeno, yra kur kas mažesnis reikšmės gyvybei. Nitrogenas tiktai atskiedžia atmosferos oxygeną. Tyru oxygenu alsuoti butų per jautru ir per aštru mūsų alsavimo aparatui.

Kas atsitinka su įtrauktu į plaučius oru? Nesileidžiant į chemikalės reakcijos (veikmės) smulkmenas, reikia paminėti bent tiek, kad raudonosios kraujo cėlės su dideliu godumu kaip ir ryte ryja oxygeną ir tuo pačiu laiku jos (raudonosios kraujo cėlės) pasiiluoosuoja nuo Carbon-Dioxid dujų. Šios dujos yra visam organizmui nuodingos ir mes jas išleidžiam laukan per burną ar nosį. Kartu su Carbon Dioxid išeina ir nesunaudotoji oro dalis.

Trumpai kalbant, visą alsavimo procesą galima sekantiai apibrėžti: alsuojame oru, traukiame į save oxygeną su nitrogenu, tik oxygeną sunaudojame; kraujas išnešioja oxygeną po visą organizmą ir tokiu budu organizmas minta. Nuo mitybos proceso sistemoje pasidaro atmatų. Tos atmatos didžiūmoje susideda iš Carbon Dioxid. Taigi kraujas, grįždamas atgal į plaučius, neša savy išmatas pavydale Carbon Dioxid. Iš plaučių tos nenaudingos dujos išeina laukan per burną ir nosį. Dabar, vienu žodžiu galima tarti: „Kol gyvi esame, traukiame ir plaučius orą, o išleidžiame Carbon Dioxid su vandens garais ir Nitrogenu“.

Naudingu daiktu yra žinoti, kad Carbon Dioxid yra kenksminga ir nuodinga alsavimui duja. Žmonės nuo Carbon Dioxid užtrokšta. Taip vadinamoje Juodojoje Kalkutos Skylyje, laike sukilimo tarp indionų ir anglų, pirmieji suėmė apie 150 anglų nelaisvėn ir uždarė juos

į labai ankštą kalėjimą. Ant rytojaus iš tų 150 tik 23 rasta gyvi, visi kiti užtroško nuo Carbon Dioxid. Panašių atsitikimų yra ir daugiau buvę.

Tokiu budu iseina, kad del mūsų alsavimo oras nustoja savo gerųjų gyvybei kokybių: jame Oxygenas sumažėja. Ačiu tokiam gamtos surėdymui, rodos, anksčiau ar vėliau visas atmosferos Oxygenas turėtų išsibaigti, o juo gyvenanti sutvėrimai turėtų žuti. To visgi neatitinka. Kol kas joks pavojus mums negresia del trukumos ore oxygeno. Gamta yra turtinga ir gausinga tuo gyvybės elektriku. Jei kuomet kokia nelaimė del trukumos gero oro mūsų vieną ar kitą brolių ištinka, tai tame jų pačių kaltė, jų nežinojimas, nepaisymas ir nesiskaitymas su gamtos įstatymais. Juk daug rasime tokių, ką bijosi atsidaryti kambario langus, kad sudvisusį nuo Carbo Dioxid orą pakeisti tyresniu ir sveikesniu. Mat tokie žmonės bijosi, kad blogas vėjas jų kartais neperpastų ir neatimtų jiems rankų ar kojų. Ar tai ne juokas! Paskui, labai dažnai pasitaiko, kad kurenami su anglimis, malkomis, durpomis, ar kuo ten nebūtų krosnis, nespėjus kuroliu kaip reikiant sudėgti, preranksti užsukama kamina. Del to į kambarį prisirenka nuodingų dujų (Carbon Monoxid — smalkės). Jei namų langai ir durys buna sandariai užverta, tai galima tikėtis, kad sugulusieji nuo smalkių užmigus amžinuoju miegu. Šitokių atsitikimų yra buvę labai daug. Jų netruksta ir šiandien. Ne vieną lietuvišką šeimyną panaši tragedija yra nutikus. Del neapsižiūrėjimo su šviesiančiuoju gazu (virtuvių gazas), kaip va, leidžiant kudiakams sukintėti gazo kranelius, nesaugiai apsieinam su virimu, duoti bėgančiam puodui užgesinti ugnį, — daug žmonių nusitroskina. Štai kokie atsitikimo buta ir dar visai neseniai: vieno girtuotėlio parkrapinta namo ir užsimanyta išsivirti kavos greitesniam prablauvėjimui. Suvokė šiaip taip užsikaisti puoduką ir užžiebti ugnį. Tai padaręs atsisedo pasilsėti, kol kava užvirė. Tuo tarpu vargšo užsnūsta. Kava užvirė. Puodas pradėjo bėgti ir užgesino ugnį. Nelaimingasis buvo savo draugų užtiktas vos gyvas ir nuvežtas į ligoninę. Viltis yra, kad pasveiks. (Daugiau bus)

Liet. Lietuviai Linķ Bylinētis

Kauno „Dienos Naujienose“

p. Alstas rašo: Bylų eiga 1932 m. vyriausiam tribunole. Liko neišspręstų bylų iš 1931 m.: civilinių su apeliacijos skundais 105, su kasaciniais 431, kitokių 37, viso — 573 bylos; baudžiamosios: 271 su spel. skund., 61 su kasac. sk. ir 27 kitokios bylos, viso 359, metų bėgy prisidėjo viso 1,576 civilinės bylos: 180 su ap. sk., 97 su kasac. sk. ir 417 kitokių; baudžiamųjų 1,739: 664 su apel. sk., 429 k. sk. ir 646 k. Viso prisidėjo 3,315 bylų. 1932 metų bėgy baigta civilinių bylų 1,812: 190 — su apel. sk., 1,199 su kasac. sk., 423 kitos; baudžiamosios 1,127 bylos: 613 su spel. sk., 415 su kasac. sk., 599 kit. Viso išspręsta 3,439 bylos. Liko nebaigtų 337 civilinės bylos ir 465 baudžiamosios; viso 802 bylos. Viso vyr. tribunole 1932 m. laikotarpy buvo 4,241 byla: 2,149 civil., 2,092 baudž.

Vyriausio tribunolo Klaipėdos skyriuje buvo likę 1932 m. 97 bylos: 64 civil., 33 baudž. Metų bėgy prisidėjo 453 bylos: 300 civ., 153 baudž. 1932 m. bėgy baigta 471 byla: 304 civil., 168 baudž. Liko nebaigtų 1932 metais 79 bylos: 60 civil., 19 baudžiamųjų bylų. Viso Klaipėdos skyriuje buvo 550 bylų: 354 civilinės, 186 baudžiamosios.

Bylų eiga apygardos teismuose. Kauno ap. t. liko iš 1931 m. 10,788 bylos. 1932 m. bėgy naujų prisidėjo 8,617 bylų, baigtų 5,344 bylos, paduota kitiems teismams 571, liko 1933 m. 13,490 bylų. Mariampolės ap. t. liko 1932 metais 2,660 bylų, naujų prisidėjo 3,723, baigta 1932 m. 2,680, liko 1933 metais 3,703 bylos.

Panevėžio apygardos teisme

liko 1931 m. 2,592 neišspręstos bylos, naujų prisidėjo 4,041, išspręsta — baigta 4,454 bylos, liko neišspręstų 1933 m. 2,179. Šiaulių apyg. teisme buvo likę 1932 m. 1,485 b. n. b. įstojo 5,073, baigta 1932 metais 4,314 bylų, liko 1933 m. 2,244 bylos. Viso buvo likę apygardos teismuose 1932 metais 17,525 bylos, naujų bylų 1932 m. bėgy prisidėjo 21,454, pabaigta 16,792 bylos ir nebaigta 21,616 bylos. Ši augščiau paduota statistika rodo kiek buvo baudžiamųjų bylų apygardos teismuose, dabar pažvelgsime, kiek buvo civilinių bylų.

Kauno apyg. teisme liko 1932 m. 3,107, naujų prisidėjo 4,701, baigta 4,641, liko 1933 m. 3,009 bylos. Mariampolės ap. t. buvo likę 1932 metais 1,246 bylos, naujų 1932 m. prisidėjo 2,847, baigta 1932 m. 2,477, liko nebaigtų 1,616 bylų. Šiaulių ap. t. liko 1932 metais 1,795 bylos, naujų prisidėjo 3,138, baigtų 2,957, liko nebaigtų 1,837 bylos. Panevėžio ap. t-me liko 1932 metais 679 bylos, naujų prisidėjo 2,496, baigtų 2,319, liko 1933 m. 856 bylos. Viso civilinių bylų apygardos teismuose buvo likę iš 1931 metų 6,827, 1932 metais prisidėjo 13,182, baigtų 1932 m. — 12,394, liko nebaigtų 7,318 (plačiau šį statistika buvo paduota augščiau).

Bylų eiga taikos teismuose. Kauno apygardos taikos teismuose buvo likę 1932 metais neišspręstų bylų 21,976: civilinių — 9,917, baudžiamųjų — 12,059. 1933 metų bėgy prisidėjo 93,750 bylų: 51,765 civil., 41,985 baudž. Išspręsta 1932 m. 93,454 bylos. Šiaulių apygardos taikos teismuose buvo likę 1932 metais

11,935 byl., naujų prisidėjo 68,538, baigtų 66,266; Panevėžio — liko iš 1931 m. 6,016 bylų, naujų prisidėjo 47,921, baigtų 46,807; Mariampolės apygardos taikos teismuose buvo likę neišspręstų 1932 metais 3,021, naujų prisidėjo 46,863, baigtų 45,885 bylos. Iš paduotos bylų eigos matyti, kad mes esame linķ bylinėtis. Kiek šiame skaičiuje bylų galima būtų baigti privaciai susitarus, kiek bylų būtų galėję buti mažiau, jei mes nekeltume bylų del mažmožių, kaip pav., už išganymą javų, neišmokėjimą algų ir tt.

Puikios Mintys

Tyro gėlė, lenk savo galvą žemiau mano lovos, kad nugarščiau tavo tylos žodžius geriau. Aš noriu pasijust juos Lietuvos sieloms. Pasakyk man savo paslaptį. Aš pasiūsiu ją sidabrinėmis bangomis į Lietuvos sostinę Vilnių!

Nėra nelaimingesnio žmogaus už tą, kurs niekad nepažino nepalaimos, — kurs nebandė pastoti geru ar blogu žmogum.

Istorija murodo, kad žmoniškų prigimty yra transcendentinis instinktas, kurs akstina žmogų žengti prie praklinesnio tikslo.

Maži žmonės yra prietaringi delto, kad jie neturi vaidentuvės dovanų ir abelnei jie neapkenčia tų, kurie nugali juos.

Tas, kuris žino turi vaidyti, o kuris nežino — turi klausyti.

Mums reikia širdies mokslo, kurs smailintų kartu protą ir širdį.

V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, atk pasilio grūdus
Ir dirvos nepelėk! Tuomet, kada žaisi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susidus.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piasni.

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur trankia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant aliešo!
Dr. V. KUDIRKA.

PETRAS ŠIDLAUSKAS.

Petras Šidlauskas yra gimęs ir augęs Amsterdam, N. Y. Pabaigęs augstesniąją mokyklą, įstojo į Šv. Marijos Institutą, kurį baigė 1927 m. su dovana — aukso medaliu. Po to įstojo į Rensselaer Polytechnic Institute, Troy, N. Y., kur mokėsi elektros inžinierystės. Vėliau tą mokyklą pametė ir Albany kolegijoje mokėsi vaistinininkystės. Šią mokyklą pabaigė 1932 m. ir dabar jau prie savo profesijos dirba. Pradžioje šiuo metų P. Šidlauskas prisirašė prie S. L. A. 373 jaunuolių kp. Amsterdam, N. Y., kur gyvai darbuojasi kaip pavyzdingas jaunuolis. Jis yra geras sportininkas ir įžymus tarpe lietuvių jaunuolių darbuotojas. S. L. A. 373 jaunuolių kuopą šiuo nariu didžiausiai ir tikisi, kad jis nemaža mūsų organizacijai naudos atneš.

Peckelių Darbai

Gyvenimas susideda iš dviejų dalių — gerosios ir blogosios. Geroje daly stovi gerieji žmonės ir jų darbai. Blogoje — priešingai. Geraisiais darbais mes, paprastai, gėrimės; bloguosius kritikuojame ir peikiame. Bet tarp gerųjų žmonių maišosi žmonės, kuriuos aš čia pavadinsiu peckeliais. Tie žmonės neatšizvelgia į jokią teisybę: jie juodai tepa visa, kas tik jiems po ranka pakliuva. Tapa žodžiu ir spaudoje.

Pavyzdžių čia daug nereikia, nes daugelis mūsų tame pat gyvenimo sukury randamės ir tai gerai žinome. Nekalbant apie senųjų veikėjų darbus ir kaip tuos veikėjus tie peckeliai juodu purvynu aptepa — čia norisi prisiminti ir tai, kad jie jau pradeda ir mūsų veikiantį jaunimą spaudoje be pasigalėjimo niekinti. Tokių atsitikimų aš žinau jau ne vieną. Man pažįstamų jaunuolių — pavienių ir būrelių — darbai jau nekartą spaudoje juodžiausiomis spalvomis išmaliovota. Tie peckeliai, apsimitę pseudo-kulturmešiais, parašo apie vietinius jaunuolius purvinus rašinius ir juos pasiūnčia į kito miesto lietuvišką laikraštį išspausdinti. To laikraščio redaktorius, nežinodamas tikrojo reikalo padėties, tuos raštus į savo laikraštį įdeda ir tuo veikiančiuosius jaunuolius visuomenės akyse pažemina.

Mūsų jaunimas yra jautrus: bile nereikalingas kritikos žodis juos įrituoja, žeidžia ir nuo viešojo veikimo atitolina. Del tokių peckelių raštų nemaža jaunimo iš veikimo prasišalina ir net nuo lietuvių pabėga. Aš sutinku, kad ir jaunuoliai nėra šventieji; jie irgi pradžią padaro ir už tai juos galima kritikuoti. Ir delto aš nieko nesakau. Bet čia minty turiu tai, kad labai dažnai tie peckeliai visai nekaltus ir gerai dirbančius jaunuolius nuo kojų iki galvos purvais apmeta.

Peckelių darbai yra žalingi. Rimtieji laikraščių redaktoriai turėtų į tokių žmonių „kritikas“ atšizvelgti rimtai ir savo skiltyje jų metalpinti. Tuo jie padarytų naudos ir mūsų viešam gyvenimui, kuriame atsidėjusiai mūsų darbtieji jaunuoliai dirba, ir patys sau, nes tuo savo laikraščio prestižą reikiamoje augštumoje išlaikytų. Peckelių darbus visi privalėtų neigti. Filosofas.

Mokslas, Raštija ir Daile

Rašo I O T A.

PASIKALBĖJIMAS APIE ŽMOGAUS PAJAUTAS.

Geriausias dalykas ką žmogus gali padaryti gyvenime, tai naudotis savo penkiomis pajautomis. Svarbiausias iš tų penkių pajautų yra regėjimas ir girdėjimas. Ragavimas yra labiausiai išgyvenęs pasaulis. Suristas jis, ypač su gėrimais: vynu, degtine, alumi ir kitais žmogaus gyvybei pavojingais skystimais. Pasaulis yra taip pasinėšęs į valgi, jog net neatšizvelgia kokių valgiu maitinasi; ir net senovės išminčių, Epikura, valgykloje ant pavilnuso surio garsina. Tai, matome, ką žilios senovės laisvamais, Epikuras, užsipelė. Jis statė protą virš kuno, gi modernis pasaulis stato protą virš proto ir jo vardą supainioja su valgiu. Jei Epikuras prisikeltų iš numirusių ir eitų pasivaikščioti moderniskame mieste kaip Chicagoje ar Berlyne — jis beabejo užraustų išvydęs savo vardą iškaboję virš restorano. Ir piktintųsi jis tokia jo vardo apikunybė.

Kai namų šeiminkė išverda sriubą perugščią, iškepa kugelę persuriai ar iškepa pyragą persaldų — mes šeiminkę pavadiname, įsekmėje: actovine, druskovine ir cukrovine. Remiantis tais epitetais, mes galime sakyti, jog klasybė yra objektyvinė, o romantybė — subjektovinė. Žmogaus protas esąs savaimis, virš pajautų apsiereiškimas. Bet pajautos nuveikia jį.

Kuomet Lietuva buvo po rusų valdžia — ji turėjo du baidius neprietelius: carą ir žydą. Caras uždraudė lotynų raidėmis spauda, o žydai lietuviams pardavinėjo degtinę. Izraelis, pradėdamas ankstybiausius pranašais ir baigiant šios dienos rabinais, nėra lietuvių tautai geras draugas. Anot Tumo, „Musų Senovėje“, lietuvių, po intekme žydybės, buvę labai pasidavę gėrimui. Caras iš lauko, o žydai iš vidaus lietuvių kamavo, smaugė ir žudė. Gilios senovės lietuvių gyvenimas nebuvo paremtas duona ir vynu! Mūsų liaudies dainose labiausiai skamba „krutinė“, „vargas“, „dobilas“, „rutos“ ir tt. Kitos tautos, ką valgė ir gėrė, tą valgi ir gėrimą į savo raštiją įtraukė. Jezus, duoną ir vyną pakeitė net į savo kuną ir kraują. Jei Jezus būtų buvęs lietuvių tautos pagimdytas, beabejo, juodą duoną ir barščius būtų pavertęs į savo kuną ir kraują. Skonis poetu plačiai apdainotas. Kalifas Vatekas, savo išdidumu, gyvas budamas prie savo palociaus, Alkoremme, pristatydino penkis sparus pagerbimui savo pajautų milžinišką matu, tai ką paprastai žmonės agunos grudu vos tematuoja, o gyvena linksmiai.

N A K T I S.

Dangus mėlynas, žvaigždės mirkčioja.
Oi, kaip gi graži šioji naktis!
Akis manąsias tolis vilioja.
Ko jos ten ieško? Kas pasakys?...
Ten, kur žvaigždės žiba auksinės,
Ten, kur mėnulis šviečia tylus,
— Mano svajonės lėks lig aušrinės
Ir mano siela laiminga bus.
Plati mėlynė — gili kaip jūra,
Josios gelmėse daug paslapčių.
Man ja gėrėtis malonu buvo.
O, kad daug būtų tokių naktių!..
Milda.

JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

WATERBURY, CONN.

Nedėdieny, gegužės 14 d. pas Dr. Stanislovaitį, 58 Lawlor St., įvyko antras bertaininis Lietuvių Kolegijos ir Profesionalų Sąjungos susirinkimas.

Dvi naujos narės prisidėjo prie organizacijos: mokytoja panelė Ona Gelbogiis ir slaugė panelė Albina Volkietaitis.

Priimta laiškas nuo Chicago Universiteto Klubo kaslink sufederavimo mūsų įvairių studentų organizacijų ir po aptarimui šio dalyko, palikta laiškas sekretorei p-lei Onai Balseyčiai atsakyti.

Sokių komisija išdavė raportą. Nors pelno neuztenka, kad pasiūsti stipendiją (200 litų) į Kauno Universitetą — nutarta dadedi reikalingą sumą iš izdo, kad nepraleisti ši svarbi dalyką šiuose krizio laikuose. Taipgi nutarta dovanoti \$5 Lietuvių Kambario Fondui Pittsburghe. Išdininkas Dr. Stanislovaitis tą išpildys.

Kaip kultūros darbą šiems metams bus bandoma įvykdyti viešą paskaitą apie lietuvių kalbą. Bandydime gauti prof. Benderį iš Princeton Universiteto tai atlikti.

Kad papildyti izdą šiems svarbiems užmanymams — nutarta surengti „pikniką“ birželio 18 d., Dr. Stanislovaitio farmoje, Prospect'e. Kviečiame visus kitų valstijų studentus su mumis tą dieną pavičėsti. Taipgi publika, įdomaujanti šios organizacijos veikimu, nuosirdžiai kviečiama atsilankyti. Įžanga bus 35 centai. Ponia Stanislovaitienė apsiėmė užkandžius prirėngti, o Albertas Pilvelis organizuos žaidimus.

Trečias bertaininis susirinkimas įvyks pradžioj spalij. K. Stanislovaitienė.

NEW HAVEN, CONN.

Šeštadieny, gegužės 6 d. Connecticut'o Lietuvių Kolegijos ir Profesionalų Sąjunga atlaikė šokius Lietuvių Salėje, New Havene. Viskas gražiai buvo surengta ir malonu matyti tokių skaičių gražių lietuvių jaunuolių lan-

kantis. Salė buvo papuošta rankų piešiniais, paskolintais iš State Normal School. Priėmimo kambary, ugnivietė, degė ugnis ir didelės vazos pavasariinių gėlių puosė kambary.

Orkestrai išėjus — dvi organizacijos narės paskambino ant piano „Klumpakojį“ ir „Noriu Miego“ ir dar valandą jaunuoliai linksminosi.

Svečių buvo iš New Haven, Stamford, Waterbury, Boston, Mass., Shelton, Brooklyn, N. Y., Woodmont, Hartford, Bridgeport, Brockton, Mass. K. S.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikūčiams.

MIESTIEČIO KLaida.

(Iš mano vaikystės atsiminimų)

Mano, amžiną jam atsilį, tėtis statėsi naują trobą mieste. Troba buvo statoma iš rąstų, taigi reikėjo samanų ir spalių į jų tarpus dėti. Mane tėtis išsiuntė spalių. Aš turėjau nueiti pėsčias į Norušaičius — kaimą, kuris yra nuo Šiaulių dešimtame suvirš kilometre ir ten mano senelio (mamos tėvelio) paprašyti, kad jis tuojau pat pasikinkęs arkli atvežtų mano tėtiui spalių.

Kelionę pėsčiomis aš atlikau gerai ir, atėjęs į Norušaičius, įteikiau senutei parupintas dovanėles nuo mamos. Vįsa kas išėjo gerai, gerai mane pasitiko, pasigalėjo del mano ilgus kelionės, tuojau ėmė valgydinti, viso ko klausinėti. Bet senelius aš tuojau įvairiai ir rupestį, pareikšdamas, kad mane tėtis siuntė pelų. Senelis nepaprastai nustebęs labai susirupino — iš kur čia jam reikia visą vežimą pelų taip greitai gauti! O aš sau ramiai išsėjau ir naudojais malonios senutės vaišingumu.

Del mano nepaprasto paprašo grįžimas į Šiaulius buvo atidėtas lig rytojaus ir rytdieną aš ir senelis iškilmingai įvažiuavome į miestą, sėdėdami ant viso vežimo pelų.

Labai nustebė mano tėtis, gavęs tokį krovinį ir iš sykio net buvo paabejojęs — ar tiktai senelis nenorėjo čia piktai pasijuokti. Bet vėliau paaiškėjo, kad visą tą nesupratimą buvau paruošęs aš. Mat, aš, budamas miesto gyventojas, nelabai teskyriaus pelus nuo spalių iš jų pavadinimo ir todėl — kol neėjau į Norušaičius ir užmiršau, kad tėtis prašė spalių, o ne pelų.

Paskui ilgam manimį juokėsi del to nelemto pelų paprašo.

Arėjas Vitkauskas.

SKRUZDĖ IR ŽIOGAS.

Vieną vasaros dieną žiogelis šokinėjo, čirškėjo ir džiaugėsi, kiek tik įmanydamas. Pro šalį ėjo skruzdė ir nešė skruzdėlynan didelę varpą.

— Kuma, — užkalbino skruzdė žiogelis, — del ko neatėiti pas mane pasilinksminti ir pasidžiaugti, o vis tik prakituoji, dirbi, purvus braidai ir galo tiems tavo darbams nesimato?

— Aš rūpinuos susikrauti maisto žiemai, — atsakė skruzdė žiogeliui. — Ir tau patariu tą patį daryti.

— Ką čia rupintis žiemos laikais? — linksmai atkirto žiogelis. — Žiurėk, sveika, kiek čia yra maisto! Šimtui metų užteks!

Skruzdė nieko į tai neatsakė ir nuėjo su našuliu savo keliu. Atėjo žiema. Žiogelis nebeturėjo maisto ir pasiūto mirštąs badu, o skruzdė kasdien ėdė iš savo aruodo grūdus, kuriuos kupinai prispilyė vasaros laiku. Tuokart žiogelis įsitikino, jog: Nereikia užmiršti ir juodą dienele atiesiant.

K O V O K.

Mokslėivi, o buki Kareivis narsus!
Juk tavosios knygos Vaduoja ginklus.

Kovoki už šviesą
Ir rasi tu ją;
Ginklai tavo stiprus
Ją ras visada.
M. Olkinaitė.

J U O K A S

Tėvas: — Kodel, Joneli, nepranešei motutei, kad tave šiandien mokykloje mokytojas nubaudė?

Jonelis: — Todėl, kad ir tėvelis dažnai sakai, jog moterys nevisuomet privalo vyrų reikalus žinoti.

PRIEZODŽIAI

Auksas ir purve žiba.
Auksą ir pelenuose pažinsi.
Atlas ugnis taukus.
Ardami arti, piauđami piauđi mokomės.

M I S L Ė

Moterėlė vienkojalė šimtą rubų dėvi.—Kas?

Pasaulio Kontinentai

V. S. Jokubynas.

Valstybės, Valdžia, Pramonė ir Miestai.

AFRIKOJ:

Absinija — karalystė. Šalį valdo karalius su pagelba politiškių instancijų, feudalizmo formoj. Žemės plote užima 350,000 keturkampių mylių.

Turi turtingus sluoksnius aukso, sidabro, geležies, akmeninės druskos ir anglių. Auga mėlis, vata, kava, cukriniai produktai, bananai. Yra girių, kurios duoda daug kietmedžio, ypač bambuso ir mahagono. Užrubežiams parduoda daug kavos, žalių kailių, vaško, dramblių kaulo, gumo, sviesto ir arbatos.

Transportacijos kelių yra tik vienas Franc-Ethiopių geležinkelis, nutiestas per 490 mylių. Svarbiausi miestai: sostinė Addis Abba, Harar, Adova, Amkober ir Gambela.

***

Egiptas — karalystė. Šalis žemės plote užima apie 350,000 keturkampių mylių. Valstybės tvarkymui įstatymus leidžia parlamentas, kurį sudaro du departamentai.

Šalies pramonės svarbiausia šaka tai žemdirbystė. Dirbamos žemės turi apie 13,000 keturkampių mylių. Auginama javus, vatą ir cukrines nedres. Kur žemė drėgnesnė, ten javai valomi du ir tris kartus metuose. Auga daug palmų, kalkmedžių, bananų, malionų ir alyvų. Gaminama daug aliejaus, molinių plytų, gipso, magnetiškos rudos, natrono, faspato, kalkių, druskos, aluminio ir magnezijos. Vietomis auginama tabakas. Užrubežiams parduodama daug tabako, audeklų, daržovių, grjū ir grudų.

Transportacijos kelių svarbiausiais yra upė Nilius ir kariškas geležinkelis nuo Sudano iki Khartumui, 2,311 mylių ilgio. Be to, yra dar privatiškų bendrovių nutiestų geležinkelių 720 mylių. Neseniai pravaista naujas geležinkelis Kairo-Palestina. Suez kanalas kartu su mažesniais kanalėliais sudaro 103 mylias transportacijos kelio.

Svarbiausi miestai: sostinė Kairo, Aleksandrija, Said, Ismalija, Tanta, Azriout, Damanhur, Medinetel-Fajum, Zagazig, El Minija, Suez ir Damietta.

***

Hejaz — karalystė. Valstybė siekiasi su Raudonomis juromis. Plote žemės užima apie 170,000 mylių.

Del stokos vandens, klimatas labai sausas ir karštas, o žemė daugiausia nederlingi tyrai, tik klionuose kiek dirbamos. Hijazo šalį yra du mahometanų šventi miestai — Mekka ir Medina, į kuriuos dažnai keliauja daugybės maldininkų. Miestuose gyvenanti žmonės tik ir pelno siek-tiek iš maldininkų. Šiaip jokios pramonės nėra.

Transportacijos kelių yra vienas, 1,105 mylių ilgio geležinkelis, bėgantis iš Mekka ir Medina, per kitus žymesnius miestus, kuriais yra: Damaskas, Hejaz, Jidda ir Jambo, kuriuose gyvena didžiūma šalies gyventojų.

***

Liberija — respublika. Šalies valdžia suorganizuota taip, kaip Amerikos Jungt. Valstijose. Išpildančiąją (augščiausią) galią turi prezidentas su šešiais ministerais. Valstybė yra grynai murinų (negrų) šalis. Todėl valstybės piliečiais gali but tik tikri murinai, o viršininkų rinkikais gali but tik žemės savininkai. Valstybės plotas užima žemės apie 40,000 keturkampių mylių. Yra daug gilių upių, tinkamų transportacijos keliams. Kitoms šalims parduoda daug gumo, palmų aliejaus, kavos, kuko, imbiero, drablio kaulų, anatos grūdų ir dažų dirbimui medžio. Iš kitų šalių sau perka rugius, audeklus, tabaką, statybos medį, siūtus drabužius, geležį ir džiovintus žuvis.

Transportacijos kelių turi tik vieną, 20 mylių automobiliams tinkamą kelią. Geležinkelių nė laivams kelių nėra. Visos sunkenybės važiojamos jaučių traukiamais vežimais.

Svarbiausi miestai: sostinė Monrovia, Robertsport ir Marshall.

***

Unija — Anglijos general-gubernatorija, valdymuisi vartojanti Kamados valdymosi formą. Šitą valstybę sudaro federacijon susibūrę keturios valstijos: Cape of Good Hope, Natal, Transval ir Orange. Įstatymus tvarko dviejų departamentų legislatura, prižiūri general-gubernatorius. Visos keturios valstijos sudaro plotą 473,089 keturkampių mylių. Pietrytinė dalis prislėgta Drakesberg'o kalnais. Vakarų pusėn teka dvi didelės upės (Orange ir Vaal), kurios duoda drėgnumą savo apylinkės žemei. Yra daug girių spygliėtų ir lapotų medžių. Rytinė daly yra daug pievų. Auginama daug kukuruzų, tabako ir daugybė avių. Gaminama daug pienučių produktų. Yra daug ostrigų (dideli paukščiai) ir aukso ir deimantų kasyklos. Transvaal ir Orange valstijos turi kasyklas ang-

lių ir vario. Išdirbama ir daug parduodama kitoms šalims prezervų, alaus, cimento, muilo, žvakių, degtukų, rakandų, odų, avalų, parako, tabako, chemikalų ir panašiai.

Transportacijos kelių geležinkeliai sudaro 10,000 mylių. Geležinkeliai ir vandeniniai keliai valdžios kontrolėj.

Svarbiausi miestai: sostinė (ir aukso kasyklų centras) Johannesburg, Cape, Durban, Delagva, Pretoria, Port Elizabeth ir East London.

AMERIKOJ:

Argentina — respublika. Žemės plote užima apie 1,153,119 keturkampių mylių. Valstybę sudaro konfederacijon susibūrusių 14 provincijų, 10 teritorijų ir vienas distrikatas. Valstybę tvarko legislatura, priežiuroje valstybės prezidento, renkamo šešiams metams. Šaly gaminama ir kitoms šalims daug parduodama maisto produktų, žalos medžiagos, kviečių, kukuruzų, sėmenų, avių, dobių, vilnos, šaldytos mėsos, odų ir triobų statymui medžio. Iš kitų šalių perka sau audeklus, geležį, stiklą ir visokį aliejų.

Transportacijos kelių turi apie 25,000 mylių geležinkelio, kurio vienas trečdalis yra valstybės nuosavybe. Kitus transportacijos kelius sudaro upės: Parana, Plata ir Urugvai. Komunikacijų telefonais ir telegrafais susisiekimas su visais pasaulio kraštais.

Savrbiausi miestai: sostinė Buenos Aires, Rosaris, Cordoba, Tucuman, Santa Fe, Mendoza, La Plata ir Bahia-Blanca.

***

Bolivija — respublika. Užima žemės plote apie 514,155 keturkampių mylių. Šiaurinė daly yra didelis ežeras Titicaca ir daug drėgnų klionų, tinkamų žemdirbystei. Kitas dalis sudaro sausi tyrai. Valstybę tvarko trijų departamentų legislatura: atstovų rumas ir senetas, su sostine La Paz'e ir augščiausiasis tribunolas su savo sostine Sucre. Valstybės vyriausiasis viršininkas prezidentas, renkamas keturiems metams.

Pramonė ir prekyba su kitomis šalimis vedama parduodant sidabrą, geležį ir gumą. Iš kitų šalių perka sau maisto produktus, geležinius išdirbus, vyną, linus, vilnas, bovelną, drabužius ir šilkinius audeklus.

Transportacijos kelių turi geležinkelio apie 1,500 mylių ilgio. Iš rytinės dalies girių medžiai ir gumas gabenama Brazilijos geležinkeliais ir upėmis, nes del nepatogių kalnų ten geležinkelių išvest neapsimoka.

Svarbiausi miestai: prezidento sostinė La Paz, Sucre, Cochabamba, Potosi, Oruro, Santa Cruz ir Trinidad.

***

Brazilija — respublika. Plote užima žemės apie 3,275,510 keturkampių mylių. Šiaurinė ir vakarinė dalyse yra labai daug pelkių ir klampynių, kurias sudaro užtvainimai didžiųjų upių: Amazona, Paragvai ir San Francisco. Yra daug miškų ir augštų kalnų. Tik viena upė Paragvai tinka laivų plaukiojimui.

Valstybę sudaro konfederacijon susijungusios 20 atskirų valstijų, viena teritorija ir federališkas distrikatas, kuris skaitosi valstybės sostine. Prezidentas gyventojų renkamas keturiems metams. Valdžią sudaro 212 atstovų ir 63 senatoriai, renkami devyniems metams; vienas trečdalis ilsiis kas trys metai.

Pramonėje pirmą vietą užima žemdirbystė. Auginama kavos didžiausias pasaulio kiekis. Daug gumo medžių girių. Auginama rugiai, vata, cukrinės nedrės, arbata, kakao. Išdirbystėje pirmoj vietoj stovi audyklos. Yra daug girių ir kasyklų, kurių tarpe yra ir gausiausias pasauly aukso kasyklos. Užrubežiams parduodama daug medžio, talko, vario, platinos ir akmeninio krišpolo.

Transportacijos kelių yra apie 20,000 mylių geležinkelių ir apie 10,000 mylių vandeninių kelių.

Svarbiausi miestai: sostinė Rio de Janeiro, Sao Paulo, Bahia, Pernambuco, Para, Porto Alegre, Manaos ir Parahiba.

***

Chile — respublika. Plote žemės užima apie 289,829 keturkampių mylių. Yra daug augštų kalnų. Valstybę sudaro federacijon susidėję 23 provincijos ir viena teritorija. Balsavimo tiesos priklauso tik nuosavybes turintiems ir mokantiems skaityt raštą. Prezidentą penkiems metams renka elektoriai. Pramonę sudaro nitratas, jodina, varis, geležis, auksas, boraksas, švinas, angliai, kviečiai, vaisiai, medis, vynos, mėsa, vilna. Užrubežiams parduodama daug mineralų.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

JAU ARTINASI SLA. 4-to APSKRIČIO METINĖ SVENTĖ.

SLA. 4-tas apskritis skaitlingas nariais ir pasižymėjęs veikimu, turi sau už garbę rengti kas metų, liepos mėnesį, išvažiavimą atvirame ore. Tukstančiai laiką praleidžia, draugiškai pasikalba. SLA. nariai, dalyvaujantys tokiam išvažiavime, turi progą bendrai pasikalbėti ir sudaryt pamatą tolesniam veikimui delei Susivienijimo labo.

Malonūs broliai ir sesutės lietuviai — visi nuosirdžiau esate kviečiami dalyvauti sekančiame apskričio išvažiavime, kuris įvyks 30 d. liepos šių metų, Chester Oak Park, Conn. valstijoje. Šiemet apskričio šventė, arba išvažiavimas, bus daug skirtingesnis ir svarbesnis nuo praėjusių del to, kad rengiama dideliame ir labai garsiam parke, kur tukstantinė žmonių minia gali sveitintai sutilpti ir šokti, ir delto kad du apskričiai minėtą išvažiavimą bendrai rengia — tai yra jaunuolių apskritys su taeunuolių apskričiu.

Šito parengimo komisija susideda iš labai darbščių narių, todėl pilnai galima užtikrinti, kad svečiai bus priimti koprielandniausiai ir patarnavimas bus kiekvienam suteiktas kogeriausias.

Jaunuoliai delei to išvažiavimo jau darbuojasi; jie turi sudarę planus daug visokių žingaidžių žaislų prirengti, kurių dar iki šiol nebuvo. Senuolių komisija irgi visame fronte dirba: J. Sekys, P. Labanuskas ir J. Solys. Tie trys nariai yra apskričio valdybos angalioti rupestingai išvažiavimą surengti.

Dar kartą norėčiau priminti visiems gerbiamiems Conn. valstijoms ir artimų valstijų lietuviams kviesdamas 30 d. liepos, šių metų, skaitlingai suvažiuoti į mūsų apskričio šventę. A. Birieta.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTES

NEW KENSINGTON, PA. SLA. 192 Kuopos Didelis Piknikas.

SLA. 192 kuopa rengia labai didelį ir linksmą pikniką, kuris bus tai šios kuopos 10 metinių sukaktuvių paminėjimo piknikas, nes sueina jau tiek laiko, kai ši kuopa gyvuoja. Minimas piknikas įvyks birželio 11 d., Vydro Parke, Creiton, Pa., arba Creiton Hallow. Pradžia 1 val. popiet. Vieta labai graži ir svetainė didelė. Muzikantai griežs visą laiką lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bus visokių pamarzinimų; prakalbos apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, stiprus vyrai trauks virvę, greit moterys lenktynios. Taipgi bus saldžių ir karčių uždandžių ir visokių pajavairinimų.

Norinčius į šį parengimą vykti trokai vežs dykai nuo Ukrainų svetainės ir nuo gatvėkarių stoties. Pirmu syk trokai išeis 12 val., o antru — 1:30 val. popiet.

Kviečiame visus kuopos narius ir bendrai visus šios apylinkės lietuvius ir lietuvaites šiame parengime dalyvauti. Visi turėsite gerą progą gražiai laiką praleisti tyrame ore ir gražioje vietoje. Visi busite patenkinti. Gailėjis tik tie, ku-

NEKROLOGIJA

BRIDGEPORT, CONN.

A. a. Petronė Balioniūnė, SLA. 51 Kuopos Narė.

Gegužės 7 d. čia numirė S. L. A. 51 kp. narė, Petronė Balioniūnė (Barauskiūtė), 48 metų amžiaus. Iš Lietuvos velionė paėjo iš Jakiškių kaimo. Vilkaviškio apskr. Amerikoje išgyveno apie 31 metus. Dideliame nuliudime paliko savo vyrą, Juozą Baliūną ir dukrelę Birutę, 13 metų amžiaus. Jie visi yra SLA. nariai. Lietuvoje paliko motiną ir tris seseris ir vieną seserį Amerikoje, Walingford, Conn.

Velionė Balioniūnė budama malonaus ir draugingo apsiėjimo moteris turėjo nemažą draugų, prigulėjo prie SLA. 51 kuopos ir Lietuvos Dukterų Draugijos. Tad skaitlingas burelis lankė šermentis ir suteikė daug gyvų gėlių. Palaidota 11 d. gegužės, Lake View kapinėse. Į kapines palydėjo skaitlingas burelis draugų su dideliu apgailestavimu nustoję mylimos draugės, ir reikė giliausi atjautimą pasilikusiai dukrelei Birutei ir velionės vyrui Juozui Baliūnui, kurie taip pavyzdingai sugyveno šeimynoje. Labai apgailestinas likimas Birutės, kuri dar jaunutė ir jai motinos priežiūra labai buvo reikalinga.

Lai buna lengva šalčio žemėlė mūsų draugei Petronėi. SLA. 51 Kp. Narys A. S.

INKERMAN, PA.

A. a. Antanas Šiugždinis, SLA 203 Kuopos Narys.

Balandžio 25 d., po ilgo sirgimo persiskyrė su šiuo pasauliu visų mylimas draugas Antanas Šiugždinis, palikdamas didžiausiam nuliudime savo mylimą moterį Marijoną, dukterį Anelę Barkuviene, Detroit, Mich., ir dukterį Magdę, gyvenančią šeimynoje, brolius Jurį Žiugždinį, Juozą, Mikolą ir Andrių Amerikoje. Lietuvoje brolių Povilą ir seseris Oną, Marijoną, Magdę, Katrę ir seną motinėle.

Velionis paėjo iš Lietuvos, Mariampolės apskričio, Prienu parapijos, Kampiškių kaimo. Į Ameriką atvyko 1900 m. ir apsigyveno Pittstono priemiesty Sebastopol. Bedirbdamas kiek laiko kasyklose, išsigijo gana puikų namelį, bet velionis tuo dar nebuvo užganėdintas: dirbo ir manė kokį biznį nusipirkti ir lengvesnį pragyvenimą pasidaryti. Kaip mistiklingas. Kažin kodėl nariai pamiršta Susivienijimo reikalus?

Sirgo narys Stalmionis. Nutarta jam pašelpą atmokėti. Pereitime susirinkime buvo nu tarša pašelpą atmokėti Vaidiūnui, bet Centras pranešė laišku, kad jis yra suspenduotas Centro knygoje, tai tokiu būdu jis negali gauti pašelpos.

Nuo bolševikų šermininkavimo kuopoje pasidarė netvarka ir klaidų ir tas klaidas dar nepasisekė išlyginti. Jan trečias mėnuo, kaip darbuojasi komisija. Ji buvo surinkusi knygetes nuo narių ir jas peržiūrinėjo nuodugnai. Surasta klaidų iš buvusių finansų raštininkų, bet galutino raportu dar neprirengė. Yra daug skirtumo palyginus kuopos knygas ir Centro. Tas žinoma negerai, bet ką padarysi? Komisija palikta ir pasižadėjo finansų sekretoriui pagelbėti baigti galutiną raportą prirengti businam susirinkimui.

Nariai, kurie esate užsilvėkė mokesčius, nepamirškite užsimokėti. Nesiduokite susipenduoti šiuo laiku, nes laikai jau matoma gerėja.

Susirinkimas buvo ramus ir tvarkus.

Korespondentas,

tiems, kurie dalyvavo jos mylimo vyro laidotuvėse istaria padėkos žodį. J. Galinskas.

TUSCARORA, PA.

A. a. Adomas Gegužis,

A. a. Adomas Gegužis pasi-mirė gegužės 20 d. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Leipalinguose, Seinų apskrity. Šioje šaly išgyveno 32 metus. Sirgo apie du mėnesius. Velionis dar nebuvo senas — turėjo 52 metų amžiaus. Dideliame nuliudime paliko savo moterį Marijoną, dvi dukteris ir tris sunus. Savo šeimynelę velionis išauklėjo gražiai ir stengėsi visiems savo vaikams duoti

A. a. Saliamonas Banaitis

Gegužės 3 d. amžinastin nu-rėngė dar vienas žymus mūsų tautinio atgimimo veikėjas, pirmosios lietuviškos spaustuvės Kaune įkūrėjas, lietuviškų mokyklų uolus organizatorius, buvęs Tautos Tarybos narys Saliamonas Banaitis.

Velionis gimė 1866 metais liepos mėn. 15 d., Šakių apskrity, Sintautų valsčiuje, Vaitiekupių kaime. Sulaukęs vos trijų metų, nustojo savo tėvo — stambaus ukininko. Ukį pradėjo vykdyti jo brolis. Išėjęs pradžios mokyklą, Saliamonas 1880 metais įstojo į Mariampolės gimnazijos pirmą klasę. Jau antroji klasėj bebudamas, jis piktinosi vieno lenko gimnazistų posakiu: „Lietuviai — prakeiktj pagonys“. Paskaitęs Lietuvos istorijos vadovėlį, jis tuojau suprato, kad tarp liet. ir lenkų yra didelis skirtumas, kad Lietuva ir Lenkija tai ne viena valstybė.

Nors Saliamonas gerai mokėsi ir mokslą mėgo, tačiau mirus broliui, turėjo jį nutraukti ir, namo grįžus, motinai padėti ukininkauti. Vos „Aušrai“ pasirodžius, Banaitis tapo jos uoliu skleidėju savo apylinkėse. Į tautinį atgimimo darbą plačiau įstojo 1886 metais, kai susipažino su Martynu Jan-kum ir įsirašė į Birutės draugiją. Banaitis gerai suprato, kad lietuviams anksčiau ar vėliau atgaus spaudą ir bus reikalinga spaustuvių specialistų. Tuo tikslu jis pas Martyną Jankų nusiuntė kelis lietuvius, kad jie pasimokyty spaustuvės darbu. 1888 m. vasarą pas Banaitį atvyko susipažinti Dr. V. Kudirka. Juodu abu vėliau uoliai bendradarbiavo, vadydami tautinio atgimimo propagandą. 1889 m. sausio mėn. Adomaitis-Sernas persekiojamas vokiečių policijos, pasitraukęs nuo lietuviškų laikraščių redagavimo, gyveno pas Banaitį. Vakaraus abu dažnai važiuodavo į Šakius pas Dr. Kudirką tartis įvairiais tautos reikalais. Rusų žandarų ujamas, Šernas, Banaičio padedamas, išvyko į Ameriką ir ten tapo lietuviškų laikraščių redaktorium. 1890 m. pašijo „Ukininko“ ir „Varpo“ reikalai, res Adomaitis-Sernas nebesiutė rankraščių. Tada S. Banaitis, Dr. Kudirkos pritiriamas, šių laikraščių likimą paėmė į savo rankas. Vėlesniais laikais S. Banaitis veikė savo apylinkėje, propaguodamas pieno ukio bei intensyvus ukininkavimo žinias.

Banaitis pajuto, kad plačiau dirbant visuomeninį darbą reikalinga augštesnio mokslo. Todėl jis, budamas jau 34 m. amžiaus, Pr. Vaidaičio ir kum. F. Martišiaus padedamas, prisirengė brandos atestatui. Tačiau egzaminų nelaikė, o įstojo į komercijos kursas. Juos baigęs, gavo vietą Viatkos gubernijoje, bet ten nevažiavo, nes visa energija norėjo čia, Lietuvoje, dirbti tautinio atgimimo darbą. 1904 m. Kaune, „Nemuno“ bendrovėje Banaitis gavo

mokslą. Velionį visi gerbė kailimo vyro laidotuvėse istaria padėkos žodį. J. Galinskas.

A. a. Adomas Gegužis priklause prie SLA. 111 kp. per 17 metų. Todėl kuopa velionio nepamiršo, nupirkdama gražų gyvų gėlių vainiką.

Velionis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Laidotuvėse dalyvavo daug giminių, pažįstamų ir draugų.

Išlėkis, brangus drauge, šios šalies šaltoje žemelėje.

Velionio žmona, Marijona Gegužienė, taria širdingai ačiū visiems laidotuvėse dalyvavusiems, o graboriui, p. J. Želionui, už mandagų patarnavimą. A. Brazauskas.

Moterys Viešame Gyvenime

Apie progresą, kurį Amerikos moterys padarė valdiškos tarnystės dirvoje, nuo laiko kuomet lygių tiesų įstatymas galėn įėjo (rugp. mėn., 1920 m.) iliustruotą tyrinėjimo moterų prisidėjimo viešame gyvenime raportą ką tik išleido National League of Women Voters, Washington, D. C. Moterys jau tarnavo valstijų legislaturose prieš priėmimą lygių tiesų įstatymo. Kelios moterys taipgi turėjo darbus federalės ir valstijų naminės tarnystės po tų įstatymų. Bet lygių tiesų priedas vistiek paplatino dirvą dirbančioms moterims, nes joms atidarė progas dirbti įstatymdavystės teismuose, federališkose ir valdiškose vietose, prie ko iki šio laiko jos negalėjo prisidėti.

Dabartiniu laiku 87,506 moterys dirba vien tik valdiškos vietose. Daugumas yra raštininkės, bet kitos veda įvairius biurus arba yra biurų vadų pagelbininkės, prižiūrėtojos, statistikų rinkėjos ir naturalizacijos viršininkės. Išvardinti tik kelias, turime Mary Anderson, direktorę Jungt. Valstijų Moterų Biuro nuo to biuro įsteigimo 1919 m. Jau tarnavus prie keturių prezidentų. Turime Grace Abbott, vedėja Jungtinių Valstijų Vaikų Biuro nuo rugp. mėn., 1919 m. ir Dr. Louise Stanley, Žemdirbystės Departamento Bureau of Home Economics vadą; Miss Bess Goodykoontz, Apšvietos Komisionieriaus pagerbininkė; Miss Mary M. O'Reilly, Pinigų Kalimo Biuro direktoriaus pagelbininkė; Mrs. Anna Tillinghast, Imigracijos Komisionierius Bostone. Net penkios moterys yra Jungt. Valstijų Muito Rinkėjos įvairiuose distriktuose. Teisybės Departamente randame Dr. Amy Stannard, narė Parolės Bordo, Miss Mary Harris, kuri nuo 1925 m. prižiūrėtoja Federalio kalėjimo Alderson, West Virginia.

Pastaraisiais metais moterys pradėjo užimti vietas diplomatiškoji ir konsulariškąj tarnystėj. Šešios moterys pasekmingai išlaikė valstybės departamentu kvotimus ir joms paskirtos vietos svetimos šalyse. Viena iš tų, Miss Frances E. Willis, dabar tarnauja kaip Švedijos Legacijos trečiu sekretorium; kita, Constance Harvey, yra Amerikos vicekonsulas Milane, Italijoje.

Ponia Owens buvo paskirta Jungt. Valstijų ministere Darnijai.

Trys moterys tarnauja kaip Pirklystės Komisionieriai svetimos šalyse ir keturios moterys kaip Pirklystės Komisionierių pagelbininkės po priežiūra Jungt. Valstijų Komercijos Departamento.

Moterys Kongrese.

73-čias Kongresas išrinktas pereiną lapkričio mėn. turės vieną senatę, poniam Hattie Cartuway, demokratė iš Arkansas ir penkias kongrese: poniam Mary Norton, demokratė iš New Jersey, poniam Florence P. Kahn, republikonė iš California, poniam Edith N. Rogers, republikonė iš Massachusetts, panelė Kathryn O'Loughlin, demokratė iš Kansas ir poniam Virginia Janckes, demokratė iš Indiana. Tik paskutinės dvi jau tarnauja savo penktus terminus. Vienuolika moterų tarnavo atstovų bute.

Moterys Valstijų Valdžiose.

Iš viso 132 moterys dabar tarnauja 34 valstijų legislaturose. Pagal partijų turime iš demokratų partijos 60, republikonų 60, socialistų 1, bepar-

S. L. A. KALENDORIUS KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

HILLSIDE, N. J. SLA. 351 kuopa rengia didelį metinį auringą birželio 4 d., Mansionio naujai įtaisytame parke, Hillside Ave. ir Chestnut St., Hillside, N. J. Pradžia 2 val. popiet. Bus gera muzika, gero alaus ir gardžių užkandžių. Taigi visi ir iš visur kviečiami atsilankyti ir smagiai laiką praleisti. Ižanga veltui.

Kelrodas: Iš Newarko nuo Broad St. busai No. 10 ir 48 priveža prie Liberty Ave., Hillside. Čia bus nurodyta kur lietuvių auringas randasi.

NEW KENSINGTON, PA., SLA. 192 kp. rengia 10 metų sukaktuvių pikniką, kuris įvyks birželio 11 d., Verdo Place, Creighton Hallow. Važiuojant automobiliais iš New Kensington, reikia važiuoti iki Creighton stoties ir čia sukilti į cementinį kelią po kairę ir važiuoti, laikantis po dešinę, net iki pikniko vietos. Trokai vež visus veltui iš New Kensington. Vienas trokas išeis nuo Ukrainų Svetainės 12:30 val., o kitas nuo gatvėkarių stoties 2 val. popiet. Muzikantai bus iš Pittsburgho.

DORCHESTER, MASS., SLA. 359 kuopos metinis piknikas įvyks nedideliu birželio 25 diena, Norwood'e, buvusiam dienų uky, William Street. Kviečiame visus atsilankyti. Galėsite smagiai laiką praleisti, besilinksmindami prie geros muzikos ir užkandžių. O kurie nenorės šokti — galės ežere pasimaudyti.

WORCESTER, MASS., SLA. 358 kp. Whist Party įvyks birželio 29 d., pas Vaitkevičių, 6 Blake St. Pradžia 7 val. vakare. Ižanga 35c. Bus skanių valgių, gėrimų ir kurie norės — galės lietuviškų polkačių pasiškoti.

tyvės 3, demokratų ir republikonų išrinktos 4. 12 moterų tarnauja valstijų senatuose. New Hampshire turi net 19 moterų valstijos legislaturų. Connecticut antroji vietoj su 18 moterų ir Vermont turi 10. North Dakota išrinko savo vienintelę, poniją Minnie D. Craig, narę nuo 1923 m. kaip valstijos atstovų buto kalbėtoja.

Dvi valstijos praeity turėjo moteris gubernatores. Ponia Nellie T. Ross, tarnavo kaip Wyoming valstijos vyriausio vadu ir poniam M. A. Ferguson, Texas, nuo 1925 iki 1927. Ponia Ferguson vadindavo Ma Ferguson ir nebuvo vėl išrinkta lapkričio mėn. 1932 m. Tuo pačiu laiku New Mexico, Iowa ir South Dakota išrinko moteris į valstijos sekretoriaus vietą. Kentucky, 1931 m., išrinko Sara Mahan, valstijos sekretore keturiems metams.

Labai daug moterų užima vietas kaip komisionieriai arba direktoriai valstijų egzekutyvių departamentų. New York'e, panelė Frances Perkins, buvo vadu Darbo Departamento, o šiandien yra Jungt. Valstijų Darbo Departamento Sekretorė. Tai pirmutinė moteris prezidentiniame kabinete. Michigan ir Missouri irgi turi moteris darbo sekreteres.

Pensylvanijoje poniam Alice Liveright yra Gerovės Sekretoriu gubernatoriaus kabinete; Oregonie poniam Henry Corbett yra Vaikų Gerovės Komisionierius, California ir Carolina moterys veda Viešos Gerovės departamentus, poniam F. W. Wittick yra Minnesotos biudžeto direktorium; Californijoje, Connecticut, New Jersey ir Oregonie moterys yra narės valstijų apšvietos biurų.

Moterys ypatingai tinka būti mokyklų užveidėtojos. Coloradoje ir Iowai net 54 moterys taip tarnauja, kuomet Oklahomoj 17.

Fort Pierce, Floridoje, turi moterį majoru. Jos taipgi užima vietas miestų tarybose.

Ohio valstijoje poniam Florence E. Allen vėl išrinkta valstijos augščiausio teismo teisdariu.

FLIS.

Lavonų Deginimas

Žiloje senovėje buvo plačiai praktikuojamas mirusių ar žuvusių lavonų deginimas ant laužų, ypač tose šalyse, kur buvo daug miškų. Lavonų deginimas buvo laikomas garbinu laidojimo būdu. Graikų rašytojas Homeras mini iškilmin gas didvyrių Patrokio, Hektoro ir Herkuleso lavonų deginimo apeigas. Lavonų deginimą smulkiai aprašo Euripidas ir istorikas Plutarchas. Sudegintų lavonų pelenai buvo surenkami ir dedami į auksines, sidabrinės, farforines ar marmuro urnas.

Senovės Romoje daugelio žymių vyrų ir imperatorių lavonai taip pat buvo sudeginti. Lavonų deginimo paprotys buvo išsiplatinęs ir senovės germanų tarpe. Viename lauke netoli Hanoverio buvo rasta daugiau kaip 10 tukst. urnų su sudegintų lavonų pelenais. Lavonai deginti ir Azijos šalyse. Šis paprotys užsiliko japonuose ir ligi šiol yra labai populiarus. Taip 1908 m. Japonijoje buvo sudeginta 43% visų mirusių.

Pirmųjų amžių krikščionys, paneigdami visa, kas buvo stabmeldiška, jau nedegino lavonų, o užkasdavo juos į žemę. Toks laidojimo būdas atitiko krikščionių pažiūras ir mokslą apie tai, kad žmogaus kūnas prisikelia iš numirusių. Be to, ir Biblija mokė žmones, kad „tu esi žemės dulkė ir į žemę eisi“.

Frankų imperatorius Karolius Didysis 785 m. išleido paliepimą, kuriuo, grąsindamas mirties bausme, uždraudė deginti mirusių lavonus „kaip tai daro stabmeldžiai“. Krikščionims buvo įsakyta laidoti numirusius kapuose prie vienuolynų ir bažnyčių. Nuo to laiko lavonų deginimo paprotys beveik išnyksta Europoje ir numirusių lavonai nedeginami beveik tukstantį metų. „Stabmeldiškas“ deginimo būdas buvo taikomas tik „eretikams“, „raganiams“, kuriuos krikščionys degina gyvus. 1793 metais Poznanėje buvo sudeginta pasakutinė „ragana“, o 1826 m. Ispanijoje Valensijoje buvo sudegintas už „bedievybę“ filosofas Kaeton Ripol.

Kaip Piemuo Sekretoriavo

Lietuvos kurimosi metu R. valsčiuje sekretoriavo dar jaunimas vikrus vaikinas. Tačiau jam del įvairių aplinkybių pasitraukus iš tarnybos valsčiaus raštinė liko be raštininko. Viršaitis buvo nepergudriausias, todėl be sekretoriaus jis jautėsi raštinėje kaip aklas ir susirūpinęs surasti nors laikiną sekretorių.

Buvau 12 metų. Baigiau su tikybos pataisa 1-ją vidurinio- sios mokyklos klasę. Atostogų metu gyvenau kaime ir ganiau, tėvų liepiamas, 2 karves, nes šveikatos apsaugos sumetmais. Buvo ir atskirų tautų lavonų deginimų. Taip 1822 m. garsus anglų poetas Bairon sudegino Italijoje ant kiparių raudami lavonų deginimo pėdsakai.

Lavonų deginimas buvo laikomas geriausia priemone „atskirti sielą nuo kūno“, kad „sielą“ galėtų lengvomis skirsti į dangų. Rytų Europos tautos taip pat degino lavonus beveik iki 10 šimtmečio. Piliakalniuose randami lavonų deginimo pėdsakai.

Lavonų deginimas buvo laikomas geriausia priemone „atskirti sielą nuo kūno“, kad „sielą“ galėtų lengvomis skirsti į dangų. Rytų Europos tautos rupestingai paruošdavo numirėlių „kelionę į dangų“, palikdavo jam ginklą, maisto ir tt. Kartais drauge su ponu į „dangų“ turėjo keliauti ir vergai. Civilizuotos tautos negreit grįžo prie lavonų deginimo, nes šis laidojimo būdas yra labai negražus: deginamieji lavonai dvokia. Tačiau miestams augant ir žemei brangėjant užkasti į žemę lavonus darėsi vis brangiau. Be to, perpildyti kapai sanitarijos atžvilgiu sudarydavo nemažą pavojų, ypač epidemijų metu.

Todel dar 16 šimtmetį atsirado mokslis raštų, kuriuose nurodoma, kad lavonų deginimas esąs racionališkiausias būdas šalinti lavonus. Jis atatin-

kaš higienos reikalavimams ir tuo pačiu išsprendžia žemės sklępų krizį miestuose.

Popiežiaus Aleksandro VII gydytojas Naldi, paties popiežiaus palaimintas, rašė: „Jokiū būdu lavonų deginimą negalima laikyti šlykščiu dalyku. Kaulai ir pelenai gali būti tinkamai apsaugoti pašventintose vietose, kuriose ir dabar lieka tik kaulai ir pelenai“. Taip lavonų deginimo ir užkasimo į žemę nėra jokio skirtumo. Tačiau ugnis geriau sunaikina lavonus, kurie yra pavojingesni žemei.

Ilgą laiką lavonų deginimas negalėjo būti naudojamas dėl techninių deginimo būdų stokos.

Lavonų deginimo tam tikrose krosnyse (krematorijose) pradžia padarė inžinierius Simens 1872 metais. 1874 m. Drezdene Saksonijoje pirmą kartą buvo atlikta kremacija. Lavonas buvo sudegintas ne liepsnoje, o įkaitintoje oro srovėje.

Tačiau ir nauji išradimai krematorijoje iškarto negalėjo nugalėti dvasiškios priešiškosios ir tamsių minčių prietarų. Šveicarietis Keller paaukojo didelę pinigų sumą krematorijai pastatyti Italijoje, tačiau tik 1876 m. krematoriumas buvo pastatytas Milane. 1878 m. Vokietijoje Gotoje buvo pastatytas antras krematoriumas.

Mūsų laikais kremacija naudojama beveik visose kultūriškose šalyse. Krematoriumai Meksikoje, Indijoje, Čili. Suo yra Brazilijoje, Argentinoje, Suomijoje kremacija yra įvesta 1926 metais. Labiausiai kremacija naudojama Vokietijoje.

Blogas Skonis Burnoje

Yra įrodymų, kad negerai veikia vienas ar daugiau svarbiausių organų. Gal virškinimas yra negeras, apatitas blogas, silpna eliminacija, viduriai nereguliuojami, nenatūralus miegas, nerviškumas ir tt. Viskas tas parodo reikalingumą geru ir tikro TONIOKO

Nuga-Tone

buvo rekomenduojamas Gydytojaus Specialisto kaip tik tokiam nesveikavime. NUGA-TONE į pastebėtinai trumpą laiką pataiso sveikatą ir atveda organizmą prie natūralaus stovio. Nekankinkitės patys ir nekankinkite savo draugų. Nueikite pas savo vaistininką ir už vieną dolerį nusipirkite mėnesinį treatmentą — NUGA-TONE parduodamas su pilna garantija, po dvidešimties dienų grąžinsime pinigų, jeigu busite neužganėdinti.

Už Lietuvos Bonus

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparoduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

Tel. Newtown 4464 ANT. J. VALANTIEJUS, Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas. Apraada visose šakose. Notary Public. 54-41 — 72-nd Street, (4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Du kart savaitėje gaudavom korespondenciją. Raštai būdavo daugiausia tokio turinio: „Prašoma skubiai išpildyti raštą...“, „Prašu pagreitinti atsakytį į mano raštą N.“ ir pan. Tokių gautų raštų buvo daug ir juos dėdavau į atskirą stalčią, kaip vienodos rūšies, nes į juos atsakytį mesugebėdavau ir nieko bylose nesusiaudydavau.

Interesantų lankydavosi ne daug — 2—3 asmens į dieną, daugiausia gauti liudijimus parduoti kurį nors gyvulį. Su liudijimais dar pusė bėdos, tačiau kitais reikalais atvykę piliečiai išeidavo iš raštinės supykę ir sakydavo: „pasodino vaikėžą tik žmones suvedžioja...“

Kartą per tarybos posėdį reikėjo, kaip visuomet, sekretoriui rašyti protokolą. Bet man žodis protokolas ir jo sąvoka buvo visai neaiški. Antra gi labai gėdijausi sėsti už stalo tarp daugelio tarybos narių. Kad išvengus viso to nudariau sergančiu ir nudulinau namo.

Išvaizda mano buvo paprastai. Visą laiką būdavau raštinėje basas su ruda „rubaška“, apsijuosęs guminiu diržu. Užtat vieną senioną jokiū būdu negalėjau įtikinti, kad aš esu sekretoriumi. Jis mane norėjo išmesti iš raštinės, kad aš su juo pradėjau drašiai ginčytis ir neva savintis svetimą titulą. Laimė musų ginčą užėjo pats namo šeimininkas, kuris perdojo įsikarščiausį senioną.

Taip „tvarkingai“ valsčiaus reikalus ligi atostogų galui. Apmokėjęs viršaitis ostmakėmis už sekretoriavimą ir paspaudė ranką pridurdamas: — Žiūrėk, kad viskas būtų išpildyta ir vesta tvarkingai, nes rytoj atvažiuoja revizija... Mano sekretoriavimo atgarsys buvo net viename laikrašty tokia antraštė: „Iš piemenio į sekretorių — iš sekretoriaus į piemenis“. Straipsnis buvo apgailėstaujama, kad Lietuvoje trūksta plunksnos darbininkų, kad atsakomingi darbai atiduodami į vaikų rankas ir tt.

Dabar kas kita: ukininkams trūksta rimtų piemenų, o sekretorių ir kitokių iš plunksnos mintančių jau net didelis perteklius. Juoba.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md. J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill. J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliūtė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. L. Gaižaitė, 201 N. Wells St., Chicago, Ill. E. Grigiūtė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

E. Mikūziūtė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill. J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y. J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba: S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa. A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis, Laik. Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

K. P. Gugis, Įždinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

J. Januškevičius, Jr., Įž. Gl., 219 S. Highland Ave., W. Hartford, Conn.

S. Mockus, Įž. Gl., 327 E Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

J. J. Bachunas, Sodus, Mich. X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.

M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Istatų Komisija:

P. W. Birštonas, Oak Street, Shepandoah, Pa. F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 8618 — 102-nd St., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.

Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Dr. E. G. Klimas, 2338 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md. J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill. J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliūtė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. L. Gaižaitė, 201 N. Wells St., Chicago, Ill.

E. Grigiūtė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

E. Mikūziūtė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill. J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.

J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

SKAITYKITE KNYGĄ AMERIKA

— Arba — Rinkiny s įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

„TĖVYNĖS“ ADMINISTR., 307 West 30th Street, NEW YORK, N. Y.

Atydai

Lietuvi, lietuve, jeigu nori žinoti ką reiškia Etninės Kultūros Draugija Lietuvoje ir jos apie 20 skyrių, tai užsiprenumeruok dvi savaitinį laikraštį „Laisvamanis“—Laisvės Aleja No. 25, Kaunas, Lithuania. — Tik \$1.80 metams.

Šiandien niekas neginčija, kad Amerikos lietuviai prisidėjo nemažai prie įkurimo nepriklausomos valstybės Lietuvos. Ir galutinai Lietuvos piliečius išvaduos iš dvasios vergijos, tik amerikietis lietuvis, vykdydamas gyvenimą: kas dora, gražu ir gera.

Tad švieskimės ir kitiems prigėlbėkime šviesti. Kviečiu užsiprenumeruoti „Laisvamanį“—tik \$1.80 metams.

Dr. A. L. Graičunas, 3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

VAZIUOKITE PER LIETUVOS UOSTĄ KLAIPĖDĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Is New Yorko i KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą GREITA KELIONĖ i LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ „Baltasis Švedų Laivynas“ Pigių Laivakortės Išplaukimai iš New Yorko: Pier 97, gale W. 57-th St.

M. L. Kungsholm ..... Birželio 3 S. S. Drottningholm ..... Birežio 12 M. L. Gripsholm ..... Liepos 3 S. S. Drottningholm ..... Liepos 13 M. L. Gripsholm ..... Liepos 27

Dideli, balti ir gūbės laivai. Erdvys ir gerai ventiliuojami kambariai. Kelionė rodomi judomi paveikslai. Laivo orkestras duoda koncertus, bei griežia šokiams. Kelionė buna pertrumpa, keliaujant „Baltuoju Švedų Laivynu“.

Informacijų ir laivakortę kreipkitės į Tarnosts vietinį laivakortė agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 21 State St., New York, N. Y. Chicago, Ill. 181 N. Michigan Ave. Boston, Mass. 10 State Street Detroit, Mich. 73 Monroe Street Montreal, Que., Can. 1410 Stanley Street

J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

I LIETUVĄ

Nuolatiniai Išplaukimai SMAGI KELIONĖ ŽEMOS KAINOS Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 27 Whitehall St., New York

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kanų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukiniu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR! A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijoniaičio) ..... 35c. Vaikų Darželis (Dalis I) ..... 60c. Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijoniaičio) ..... 75c. Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškio Jono) ..... 75c. Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaičio) ..... 50c. Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai) ..... 50c. Sakalėlis (Dalis III.) ..... \$1.00. Sakalėlis (Dalis IV.) ..... \$1.50. Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.) ..... 50c. Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašiot) ..... 75c. Liet. Literatūros Vadovėlis ..... \$1.00. Buhalterijos Kursas ..... 80c. Plokštumo Trigonometrija ..... \$1.00. Visuotinioji Istorija ..... \$1.50. Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams) ..... \$2.00. Naujoji Istorija ..... \$1.50. Liet. Geografija (Klimo) ..... \$1.25. Geometrijos Uždavinyvs ..... \$1.00. Virėja (Vadovėlis valgių gamybai) ..... \$2.00. Mokyklėlėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės: V I E N Y B Ė 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TĖVYNEJE“

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios Knygos: Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. .... \$1.00. Apraada ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c. Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c. Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c. Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai ..... 20c. Kas iš Kur Pareina? ..... 20c. Kelionė į šidlavą — pusl. 48 ..... 15c. Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c. Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ..... 35c. Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c. Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c. Susiprato — pusl. 64 ..... 20c. SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais ..... 2.00. Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveikluose ..... 25. Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50. Aras, Kvartetas ..... 40. Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl. .... 50. Geografija arba žemės Aprašymas 467 pusl. .... 3.00. Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40. Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 ..... 1.00. Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274 ..... 12.00. Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. .... 75. Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. .... \$2.25. Vaikų Darovmečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 ..... 1.00. Vaikų Darovmečiui — Antroji Dalis (Gimtinės moksli), pusl. 314 ..... 1.00. Vaikų Darovmečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00. Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25. Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) ..... 4.00.

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, choru, etc.: Birutės Arija ..... 30. Eglė (žalčių Karalienė) ..... 10.00. Kanklės 1920 Metų ..... 2.00. Lietuviškos Dainos ..... 1.50. Pasaka (Dramatiška Daina) ..... 80. Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas ..... 75.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATūros SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

Keikė Šlubą Divainį

Parašė Balys Gaidžiūnas.

I ežero pakraštį skendo didelė, raudona saulė. Saulė didelė, kaip didelis viso krašto vargas. Iš ganyklų grįžo baubiančios, vainikuotos karvės, šokinėdami eriuokai. Beržų ir purienų vainikai apkabinę juodmargių ragus kėlė piemenų krutinėse pavasarišką džiaugsmą. Jų vaizduotė jau prieš savaitę putėsi dvipusis armonikėlis, drožinėjos dailių peiliai. Peiliai su dviem galais ir tribsonikais. Todėl nedaug pavasarių gyvenė piemenys jau nuo vakar rovē po raistbeies purienas, pynė vainikus.

Karvėms pasirodžius kaimo gale, jau dulkėjo Sartų šluojami kiemai. Kai kur pokšnojį prie medinių smutkelių kalami geltonų purienų vainikai. Ir vis tai prieš Sekminės.

Dar prieš pavakarį pradėjo nykti iš laukų verčiantieji per dirvonus ilgus vagas bernai. Jie dabar palaukėmis slinko iš žalio miško, nešini kvėpiančiais beržais Sekminėms. Nešė po du ir po keturis. Vieni papuoš ornamentais rašytus priangius, samanos apaugusius liudnus kryžius, kiti — dar ir prie kiemo girgždančių vartų pastatys.

Mateikos kiemas šlavėsi vėliausiai. Aštuoniolika metų sugėrusi jaunos krutinėn Mateikos vienturtė duktė Stasė anksčiau šluoti neturėjo laiko. Jai reikia pamelžti karves, apsirošti, paduoti jojančiam naktigonėn bernui vakarienę. Bet todėl dabar, jaunų rankų valdoma šluota sukosi po kiemą, kaip viesulas. Stasė šlavė švariai ir atyžiai, kad ryt važiuojantieji į atlydus nerodytų pirštai. — Dar prie baltai žydinčio laštono reik aptaisyti rupintojėlis, pastatyti parneštus beržiukus ir darželį pašluot — galvojo Stasė.

Raudona, kaip prieš saulę sirpusi žemuogė, Stasė pagaliau atsiduso užbaigus darbą. Bendrių pievose buvo girdėti arklų žvangimas ir viso kaimo naktigonų traukiama augštaitiška daina. Daina liudka ir skambanti visais laukais. Stasė pasirėmusi ant senų, dar prieš penkeris metus mirusios motinos kilotų vartų, klausė tos dainos. Valzduotėj sukės Gerulij Algis, studentas. Ten, už sidabrinio ežero vandens atostogomis gyvenęs Algis Stasei buvo pašėlusiai gražus, kaip pavasari, ties klėtimi sužaliavęs beržas. Juodais plaukais, mokas daug žemaitiškų dainų. Stasė šiamdien matė Algį parvažiuojant iš stoties. Toli jį dulkančių vieškeliu, net už kalno, kur auga didelė eglė, akimis palydėjo. Dviejų sarkotų traukiama raitai nuruko keldami dulkes, lyg pasakoj. Algis visad parvažiuoja Sekminių. Ir kaip jam neparvažiuoti. Turi motiną auksinę, visad Algio laukiančią. O jo sesuo Anelė, ta parapijos gražuolė. Jos daržely visad gražiausieji jurginai. Laukia Algio ir Stasė. Apie tai kalbėjo net kelių kaimų bobos. Kartais net liežuvavo. Stasė tas kalbas girdėjo. Liežuviais malė, kad Stasė ištvirkusi, važinėjas su Algio po ežerą.

Daug trukšmingų Sekminių aplankė Gerulijų sodybą. Tik šios Sekminės turėjo būti trukšmingiausios. Mat, šiemet Algis baigė universitetą, gaus teisininko diplomą. Todėl pas Gerulius jau prieš dvi dienas pradėjo rukti kaminais. Ruko be pertraukos. Kieme ir po kambarius švaistėsi Algio sesuo, sena motina ir viena samdyta šeiminkė. Vyrai žuklavo mėlynam Narų ežere. Gerulijų laukuose tas dienas niekas nedirbo. Tik piemuos išgindavo į pievas didelę gyvulių bandą ir vėl juodam vakare pargindavo.

Iki pusės plataus Narų ežero silpnas vėjas nunešdavo iš Gerulijų sodybos dirbamo alaus kvapą. Dirbo daug ir gero alaus.

— Bus daug giminių, pažįstamų, kaimynų, tad žiūrėk, Divaini, kad alus geras išeitų, — kalbėjo Gerulis.

Mažo ugio, apvalus, viena trumpesne koja Divainis ir stengė, kad alus būtų geltonas, putojantis ir girtas. O Divainio gabumus kelios parapijos žinojo. Jei jau kaimynai pamatydavo Divainį iššlubuojantį su savo įrankiais, tai

žinojo, kad ten bus daug svečių ir daug girtų svečių.

Divainis sušilęs laktė apie garuojančius alaus kubilus, ragavo, džiaugė, kad alus iš apačios virte virė.

Pavakary, iš mėlyno Narų ežero grįžo žuklavusieji vyrai. Džiaugėsi nepaprastu pasisekimu.

— A, šimet žuklavit metai geri. Bus šventadieniai, tau, Algi, darbo. Galėsi irstytis valtimi po ežerą, meškierioti, — kalbėjo Gerulis į sugrįžusį iš sostinės sunų.

Algiui irstytis po mėlyną Narų ežerą rodos kas liepte liepdavo. Ypač sekmadieniais, kada ežero saloj prie pasvirusių gliuosnių dainuodavo dviejų kaimų susirinkęs jaunimas. Ir ne vienas susilenkęs senis sakydavo, kad Sartų ir Gerulijų jaunimas gyvena, kaip broliai.

Vieni senos sodybos buvo nutysę rytiniame ežero krante, o antrų vakariname. Sekmadieniais visi suplaukavo į salą. Tada verkdamo armonika ir smuikas. Sukdavos jaunos poros, dainuodavo. Muzika nenutildavo, kol saulė nenusileisdavo į ežero pakraštį, nepravirkdavo varnos, o dobiuose ar rugių bare nepradėdavo savo giesmės griežlės. Tada valtytis pliauškendamos į stiklinį ežero veidą vienos nuplaukdavo į Gerulius, o kitos — į Sartų sodybas, kur seni topoliai ir skarotos liepos. Tada pasigirdavo ne viena daina, bet dvi augštaitiškos dainos. Tik vienas Algis atsiskirdavo iš Gerulijų jaunimo ir nuplaukdamo drauge su Stase į Sartus. Stasei Sartų mergaitės pavydėjo.

Paskui Algis vienas grįždavo niuodamas kažkokią nepabaigiamą dainelę.

Saulė, karpydama mažus debesius, slinko į vakarus. Dulkėtis vieškeliu, kurio prie keturioliką metų nuvažiuavo ruskių, vokiečių, paskui bermontininkų patrankos, dabar iš Sekminių atlydų ruko, bėrokių traukiama, vežimai. Vežimuose mergaitės gražiai supynusios kassas, kurios nespėjo pamatyti miesto kirpėjo ir raudonai įkaitintų replių, stiprų vyrai, papuošę pakaklius kaklaraiščiais, juokavo.

Parvažiuavusius Gerulius kieme sutiko nusiminusiu veidu tarnaitė:

— Dvi bakos suplėšė dugnus. Alus po visą rūsį išsitaškė.

Gerulienė su didžiausiu nusistebejimu sudejavo:

— Pone Dieve, tiek svečių, o tau ir padarė. Sakiau, kad nereikia taip ankštai užkalti.

— A, — numojo ranka Gerulis, — gaila alaus, bet užteks. Dar liko keturios. Nėr ko dejuot, moč, kad tik likęs geras butų. Pakaks — pasakė Gerulis lipdamas iš ratų.

Pas Gerulius ilgai skambėjo putojančio alaus stiklinės. Kartais susėdusieji pakeldavo ir valstybinės stikliukas. Tik daug rečiau. Svečiai buvo gana linksmai nusiteikę. Seniai susėdę vienoj stalo pusėj kalbėjosi apie sėją, kaip rugiai žaliuoja, apie buvusį ankstyvą pavasarį. Jaunimas kitas kalbas vedė. Tik draug su seniais pakeldavo stiklines, stiklines putojančio alaus. Už stalo buvo matyti Sartų ir Gerulijų jaunimas. Jų tarpe ir Stasė. Kiti žadėjo ateiti vėliau, kai išgirs verkiančią laukais muziką. Stasė retkarčiais vogčia pažiūrėdavo į Algį. Žvilgsniams susitikus, Stasė kaip rožė vasarinė paraudonodavo.

Kalbos ėjo linksmyne ir linksmyne. Ant stalo vis stovėjo šviežūs, putojančio alaus ąsočiai. Džvankėjo sumušamos keliant augštin stiklinės, skambėjo peiliai ir šakutės.

Pavakary išėjo apžiūrėti Gerulio sodybos ir žalumu sužaliavusių laukų. Nors galvos sukosi ir akys netoli temtė, bet visi gyrė Gerulio žaliuojančius rugius, dobius, pradedantį keltis vasarą.

Jaunimas jau sukosi kieme. Nusikvatodama armonika verkė pilkos taktu. Vyrai ir mergaitės batai pritarė. Kartais iš šokamųjų kai kas parvirsdavo. Mat, alus veikė netik ir galvas, bet ir

kojas. Algis dažniausiai šoko su Stase. Pasviravo ir jie. Girtas alus nedaro išimties nei studentui, nei sodžių begyvenančiam.

* * *

Jau vakarinis dangaus skliautas nuvirtus saulei per arimus, per ežerą, raudonavo kaip kruvinas. Gerulijų sodybos senos, skarotos liepos, liepos šimtametės, silpno vakarų vėjo judinamos kažin ko skundės. Gal but, kad jaunimas dabar, tiek geria putojančio alaus, o gal ką naujasdamas.

Armonika dejavo suktinio taktu. Paskutinį kart mušė į taktą vyrų ir mergaitių batai. Dar sykių nusikvatojo muzika ir užbaigė tautišką šokį.

I ežerą nuo kranto pasistumdėjo kelios valtytis į Sartus. Draug su valtimis ir daina. Tik daina girta, kaip bauriai girti dainuotojai.

Algis lydėjo Stasę. Jie išplaukė paskutinieji. Algiui rankos atrodė lyg švininės. Todėl ir irklai daugiau taškės po ežerą, nekaip irklavos. Palengva slinkdama valtis artinosi į ežero vidurį. Keliami ir nuleidžiami irklai maigė ežero veide atsimušusį mėnulį. Mėnulį be vienos pusės. Praplaukė ir salą. Saloj buvo girdėti lakštūngalų nepabaigiama giesmė. Kartais kranksėjo ir snaudamos varnos. Algis jautė labai blogai. Sėdinti šalia jo Stasė niuoniavo tyliai dainelę apie žaliuojančius rutas. Algis pasilenkė per valties kraštą į ežerą. Valties pasvirė ir apsvirtė. Pasigirdo moteriškas — O Jėzus! Bet jo niekas neigirdo. Traukiama Sartų jaunimo girta daina viską užslopino. Vakarinį dangaus skliautą nušvietė krintas meteoras. Apie apvirtusią valtį kilo tik dideli vandens burbulai. Sužaliavusiose dobiuose buvo girdėti griežlės giesmė.

* * *

Antrą Sekminių dieną visais laukais putė piemenys dvipusis armonikėles ir drožinėjo peiliais. O mėlyname Narų ežere Sartų ir Gerulijų vyrai vėl žuklavo. Tik žuklavo ne Sekminėms žuvį, bet Algio ir Stasės lavonus. Už kranto buvo girdėti moterų verksmas. Verksmas baisus ir graudus. Su verksmais keikė Šlubą Divainį ir girtą, putojantį alų.

Kalno Šviesa

(Legenda)

Lygumoje, prie juodojančio pušyno, į mėlyną dangų kilo augstas kalnas, saulėtoj augstumo viršumė įmerkęs. Kas buvo ant to kalno, kam jo augštai iškeltą viršumę saulės šviesa apšvietė dieną, o naktį milijonai žvaigždžių apsepiojo, nežinojo žilagalvis tėvas, septynių sunų, kaip gliuosnių, auklėtojas ir globėjas.

Metai tekėjo pavasariais ir rudėnais, dienos krito į naktis, naktis aušra nušluodavo, o septyni tėvo sunų užaugo, į petingus vyrus išbuvojo.

Jaunasis sunus jau buvo devyniolikos pavasarių, kai tėvas pasišaukė visus sunus ir tarė:

„Užaugot, jaunystės metų patyrimą nešiojat širdy, bet gyvenimas platesnis už marias, augstesnis už tą saulėtąjį kalną, giedresnis už dangaus mėlyną. Iš mūsų pirkios lango toli matyti, tačiau tas juodasai miškas uždengia, kalnas užkloja pusę dangaus.“

„O už kalno ir yra pasaulis?“ — klausia vyresnysis.

„Pasaulis didelis ir platus, marios ir kalnai, keliai ir dykumos, — atsakė tėvas. Valandėlė pagalvojęs skambiu, iškilu balsu kalbėjo:

„Jaunystė be patyrimo — lengvas žaislas, jaunystė be žygių, bet užsimojimų tai tik už, kuri teka, — bet jei užtvenksi, ji suks didelius malonus ir mašinas. Tad eikit, mano sunų, laimės ir patyrimo ieškoti. Eikit nenugalimi ir skubėkit, nes dienos greičiau greičiau ne gu krioklio vanduo. Ieškokit, ką kuris surasit atnešit į namus, aš mirdamas noriu palaiminti laimingąjį sunų.“

Iki vartų tėvas palydėjo. Septyni sunų išėjo į vieškelį, o ant kryžkelės išsiskirstė kiekvienas savo keliu. Vakaro saulėleidžių žarose matė tėvas septynis šešėlius.

Metai nesustojo. Tėvas skaitė valandas, bet sunų nesuaukė. Tik augstas kalnas toluomoje dunksojo nuostabios

šviesos apšviestas, nepasiekiamą viršumę į debesis įmerkęs, gražus kaip rojus sodai, viliojās kaip paslėpti turtai, šviesus kaip nakties gludumoje gaisras.

Ant vieškelio pasirodė vyresnysis sunus, palinkusiais pečiais, galvą nusvarinęs.

— Ateini, sunau, brangus, — išėjo tėvas pasitikti, rankove nušluostė dulketu prakaitu žvilgančią kaktą.

— Atnešiau, — sunus ištraukia geležies gabalą, papuodamas tėvui tęsia — buvau žemės gelmėse, iškasiau juodą anglį, užkuriuau pečių ir štai... iš rudos, išlieju geležį. Arklai, peiliai ir geležiniai keliai iš šito daromi.

— Gerai sunau, žmogus savo laime išlandžiojo žemę ir pečius užkurė. Tai jo pastangos, kurios jį įkels į gamtos viešpačio sostą. Atsikyvėk, atsigerk vandens ir tęsk to žygiu darbą. Tokia didžioji žmogaus pareiga. — Tėvas pagirdė ir pamatė antrą sunų, su žvilgančiu krepšiu einantį.

— Prašau, padavė antrasis sunus krepšį, svarų ir žvilgantį. — Tai mano radinys.

Tėvas atidarė krepšį ir nustebo: krepšy žibėjo auksas, į apskritus kamuoličius suldytas. Pavartė tėvas padėjęs ant delno, pažiūrėjo į dailiai apsiplėngusį sunų, gražią lazda ant rankos užsikabinusį.

— Auksas geras daiktas. Jis tebus tik auksas. Yra žmonių, kurie turi širdį ir kišenes, auksines. Kišenės auksas turi būti tik kišenėje ar krepšy. Aš bijau, sunau, ar tavo širdis ne auksinė. — Išmeigė tėvas aklas, godžiai sekė išdidi ir laimingą sunus veidą.

— Turėk auksą tik kišenėje, — atiduodamas krepšį pasakė tėvas ir liepė atsigerk vandens.

— Kaip gaila, tėvai, kad prie mūsų lauko nebėga upė — trečiasis, iš miško išsineręs, priėjo prie tėvo. — Matai tėvai, aš turiu geležinį laivą, per juras perplaukiau, ir didelės upės pabaigoje palikau laivą. Gaila, nepamatyti jo tėve, — apgalvestavo sunas.

— Sunau, žmogaus didybė ir keliai kiekvieną dieną plečiasi, tu nepalik laivo už pabaigoje, bet plauk, skubėk jurėmis ir upėmis, ieškok naujų pasaulių. Laiminu. Plauk! Žmogus ne poilsui turi žemę, bet amžinai kovai, nenutraukiamiems žygiams.

Bekalbant atėjo šaunus ir šarvuose žvilgus ketvirtasis sunus. Jo kardas žibėjo saulės spinduliuose, saguotai rubai akį vėrė.

— Esu karžygis, tėve, man niekas kelio nepastoj, — jis ištraukė kardą iš makštų ir iškėlė viršum savo galvos.

— Sunau, kardas turi tave ginti. Jei tu kardą nešioji kitų skriaudimui ir užpildinėjimui, neužmiršk, kad nuo kardo gali žuti. Kardas apsigynimui, sunau, bus karžygio kardas, kardas užpuolimui — skriaudiko priedanga. Reikale kardą iškėlęs, žinok dėl ko jį nuleidi — pasakė tėvas ir liepė įdėti kardą. — Kol negaudžia kovos trimitai, kardas ilsis makštyse.

Atėjo penktasis. Jis nešėsi juodą dėžę ir skubiai pasakė:

— Aš galiu kalbėti už šimto vartų. — Jis ištiesė viela ant medžio šakų ir tarė tėvui:

— Su mano turtu išgirsi pasaulį.

Nustebo tėvas, ilgai žiūrėjo į juodą dėžę:

— Tu vertas palaimos mano ir sunų, nes kai brolis plaukys mariomis, tu jam praneši, kur tu esi ir ką veikia brolis, kuris kasą anglis. — Tėvui nebaigus kalbėti atėjo šeštasis sunus. Suvargęs ir žemėtas, pusiūtu delnu paspaudė tėvo ir brolių ranką.

— Aš esu tik artojas, — taręs atsisėdo medžio pavėsy, išsiėmė krepšį su duonos pluta ir godžiai valgė.

— Tavo arklas duoda duoną, be kurios visj mes badu mirtumėm. Tu esi gyvenimo reikalas ir palaima. Myliu tave, sunau, lygumų!

Buvo jau vakaras. Tėvas laukė paskutinio. Visi žvalgėsi į vieškelį.

Staiga, per lauką, per lanką purnatė ateinantį septintąjį, patį jaunąją, skubiais žingsniais skubantį.

— Kur tu buvai?!

Visi išėjo pasitikti.

— Sunau, sunau ir tu! — apkabino tėvas sunų.

— Matai, — jis parodė kalną, vakaro tamsumoje, — ten dabar tamsu. Aš iš ten paėmiau šviesą, tėve, — jis drebančia ranka atskleidė kmygą, kurios balti labai švietė, kaip saulė, juodos raišės supėsi, kaip paukščių kablai, saulėto dangaus augstumoje.

Ir nušvito visų veidai, visą apylinkę užliejo šviesa.

— Laiminu tave, sunau, tu atnešei šviesą, be kurios žmogus klystų ir vieškeluose, nematytų ir dienos, nežinotų, kas jis yra ir kas turi būti. Buk palaimintas!

— Buk palaimintas, — aidėjo tėvo žodžiai, o šviesa trysško iš nuostabios knygos lapų ir nušvietė toli toli visą kraštą, visus kopiančius į kalną ir slėnius ir po žemę triusiančius.

Viliamėlis.

Amerikos Liet. Raštija

Ką gi mes, Amerikos lietuviai, turime ar lietuvių raštiją, ar tik raštiją lietuvių kalba? Vertimai iš svetimų kalbų, kaip „Vakarų Fronte Nieko Naujo“, „Dieve, Pasigaišk Musų“ ir tt., nėra lietuvių raštija, o tik raštija lietuvių kalba. Tulas amerikietis kartą pareiškė, kad lietuvių skaitę vertimus užtai, kad jie neturį ganėtinai gabių literatų, kurie galėtų originaliai rašyti. Tam asmeniui, kuris, dabar yra mano geras draugas, bent tuo laiku mes taip atrodėme. Tikronybėje, vienok, mes turime plačią ir labai įvairią raštiją. Minimas asmuo man sakėsi, jog pažįstas H. G. Wells'o kurnius taip gerai, jog vargiai besirastų kitas asmuo, kuris jam, jų žinojimu, prilygtų. „Ypač, sakė jis, gerai pažįstu visas Wells'o apysakas“. Kartą sėdėdami ant suolo tulame parke, mudu išsinekėjova apie Wells'o apysakų charakterius. Su saviu aš turėjau iškarpa iš „Tėvynės“, butent, Wells'o „Paskutinįjį Teismą“. Išlankščiau tą iškarpa ir padaviau jam. Jis sužiuro. Umai ištarė — H. G. Wells, Paskui, atgal man padavęs iškarpa, paliepė, kad aš jam išversčiau, ten pat sėdint visą apysaką angliskai. Ir, kai aš pradėjau aiškinti apysakos turinį — jis pareiškė, kad nebuvo dar skaitęs tos apysakos. Išverčiau aš jam tą apysaką žodis žodim anglų kalba. Tas mano draugas nuo tos dienos turi dabar gerą įspūdį apie lietuvių. Jis sako: „Kada tik pagalvoju apie Wells'o darbus, visai nejučiu prisimenu ir „Paskutinįjį Teismą“, kurį gavau pažinti tik ačiu lietuvių kalbai“. Ponas Račkaukas, vertėjas tos apysakos, moka pasišvęsti.

Mes, čia Amerikoje, turime daug rašytojų, bet dėja, kad tu, mums taip svarbių ir reikalingų, rašytojų plunksnos nevaisings kaslink grynosios raštijos kurimo. Aš nežinau, delko mūsų rašytojai toki neuzimantys. Jiems, turbūt, įkvėpimo stoka. Liaukimės džiaugtis svetimais rašytojais ir jų raštais! Amerikos lietuvių laikraščiai talpina nemažą rašinių, parvų Lietuvos rašytojų. Bet, argi Lietuvos laikraščių redaktorai ima domėn Amerikos lietuvių rašytojus? Mading, ne. Mes šioje šaly, turime plačią spaudos laisvę.

Sernas rašė savo dienai. Jaunajai gentkartei jo vertimai netaip jau svarbūs; knygos pelėja ant lentynų. Savo dienoje, tie vertimai buvo „akių prakrapšymas“ senajai, ką tik iš tėvynės atvykusiai, gentkartei. Šios dienos lietuvių rašytojus, kurių plunksnos vaisings, galima ant pirštų suskaiyti, nesakant taip pat kaip ir tuos vyrus, kaip Morgan, kurio įstaiga turi suvirš du stakcauciu ir du šimtu depresijos aukų — „directorships“ ir kurie Amerikos turtą vadoja.

Iš šios šalies lietuvių rašytojų, tik keletas apdaryton knygon tejsiamžinę. Likusieji, neišcina iš laikraštiniu sluoksniu. Bet, reikia atminti, kad mūsų rašytojai nevalgo duonos iš savo kurnių. Jie yra rašytojai, kurie gyvena tarpe žmonių ir dirba su jais. Rašytojų, kurie ant „loskavos“ duonos apsigyvenę pagairėse, neturime. Nors mūsų rašytojai ir yra išmynę E. A. Powell ir Zane Grey pėdas, bet šios šalies lietuvių skaitytojų skaitlius yra mažas, palyginus prie amerikoniškai angliskosios visuomenės. Mūsų rašytojai gyvena su mumis ir tēmija, kad nežuotume ištautėjimo bangose.

Zymiausieji mūsų raštijos kūrėjai yra: Pranas Bajoras, K. S. Karpavičius, S. E. Vitaitis, A. B. Strimaitis, A. J. Jokubaitis ir Antanas Tulyas. Pranas Bajoras yra žymiausias trumpų apysakų rašytojas. Sau lygaus, Amerikos lietuvių rašytojų tarpe, jis neturi. Jo apysaka, „Nebaigta Daina“, tai žemčiugas mūsų raštijos. Neseniai jis pabaigė ilgą apysaką „Verpetai“. Tai Pasaulinio Karo apysaka. „Verpetuose“ mes matysime karą, kaip lietuvis jį matė. K. S. Karpavičius žymus istorinių apysakų kūrėjas, turi labai vaisingą plunksną. Jis rašo daug iš senovės lietuvių gyvenimo. Rašo jis taipgi ir dramas. Jo „Galiunas“, tai mūsų raštijos pažiba. S. E. Vitaitis yra labai gabus rašytojas-publicistas. Jo „Gyvenimo Dumble“ apysaka, rimta. Jis vartoja lietuvių kalbą gal nebūgiau kaip Vaizgantas. Iš jo tikima susilaukti daugiau raštijos kurnių. Vienatinu mūsų praktišku filosofu yra A. B. Strimaitis. Jo žodžių skambėsys „Gyvenimo Ruožnose“ ir teisingumas to skambėsys, pasiekia širdį. Jis yra aiškesnis už Budriką. A. J. Jokubaitis yra žymiausias Amerikos lietuvių poetas. Savo gabumu, jis pralenkia net kai kurios Lietuvos poetus. Sau pilnai nemarą vardą įsigyti, jis turi tik daugiau padirbėti cilių kurimo darbe. Jo „Oi Žiema, Žiemužė“ yra taip vykus, jog butv varta įpalpinti j knyga kaip „A Winter Miscelany“, bei cilių ir prozos rinkinį apie žiemą, kurį sudaravo Humphrey Wo'je 1930 m.

IOTA.

VIETINĖS ŽINIOS

TREČIĄ SLA. EKSURSIJĄ PALLYDEJUS.

Susivienijimo konkursas baigtas. Iš visų Susivienijimo konkursantų vienas asmuo laimėjo dovaną apmokamą kelionę į Lietuvą ir atgal, nes prirašė net daugiau, negu skirtą kvotą į Susivienijimą. Sveikintina p-nas Mickevičiaus, nes darbas už save kalba. Nors bedarbė siautė visus, bet Mickevičiaus darbštumui tas nepaliečia ir dabar jis laimingai važiuoja gražioju laivu Gripsholm, kuris tikrenybėje yra „Baltoji Gulbė“ plaukiojanti Atlantiuke.

Už pasidarbavimą mūsų organizacijai gavus tokį prizą, p-nas Mickevičiaus mintys tačiau buvo Montalio, prie savo pačiukės ir vaikūčių, nes net ir tokiam momente jis savo šeimą turi savo širdy ir minty. Todel SLA. ekskursijos vadas bus tikruoju vadu, nes apart savęs jam rupi ir šeima ir sako su sekančia ekskursija SLA. keisiu savo žmonelę su vaikūčiais Lietuvos pažūrėti.

Čia reikia pažymėti, kad su kiekvienu kartu mūsų SLA. ekskursijos gerėja. Nors skaičius yra daug mažesnis, negu pereitose dviejose ekskursijose, bet čia geras patarlis tinka: „Its not the quantity but quality“. Taip lygiai ir čia: laivas gražus, milžinas, baltas, kambariai, patarnavimas mandagus ir nuoširdus taip, kad ilpės į laivą jautiesi tarp savųjų.

Prie laivo p-nas Mučinskas, Švedų Linijoj liet. darbuotojas, rupestingai priiminėja savo kelevius ir su šypsma maloniai nuveda į paskirtą kambarį. Nors turistinė klese važiuoja, bet kambariai prilįgsta pirmai klasei. Štai, apėjus aplink, vienas kambarys rezervuotas su užkandžiais mūsų palydovui ir ekskursijos tvarkytojui „Tėvynės“ redaktoriui p-nui S. E. Vitaičiui. Patį kelevių viršininkas p-nas Hansen ypatiskai pasveikino ir palinkėjo geros kloties. Tokio draugiško priėmimo ir sutvarkymo reikia lietuvių svingumų pareikšti ir tarpe svetimų. Todel reikia labai pasidžiaugti, kad nors vienoj laivų kompanijoj mumis lietuvius kelevius mandagiai ir prielankiai prižiuri ir pono Mučinsko ypatyje galime tą tikrai rekomenduoti.

Mūsų ekskursijos vadas žadėjo šio laivyno visą patarnavimą parašyti nuo savęs, nes mano grįžti pabaigoje liepos mėn. į SLA. 2-ro apskričio išvažiavimą. Tad 12-tą valandą tas gražus laivas išplaukė iš New Yorko uosto. Bučiuodamiesi, ašaras šluostydami atsveikindami, o mes pasilikę ant kranto pamislisijome ir nejuociomis žodžiai mintyse skamba: „Plauk laiveli į tolimą šalį“ ir tt. Laukiame sugrįžtant mūsų SLA. vado su nauja energija dirbti SLA. labui ir pas savo žmonelę auginti lietuvių dvasioje savo vaikūčius. Laimingos kelionės SLA. ekskursijai.

PROFESIONALŲ IR STUDENTŲ DĖMESIUI.

New Yorko valstijos Lietuvių Profesionalų Draugija susirinks birželio (June) 3 d., 7:30 val. vakare, Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyn. Susirinkime bus priimta konstitucija, kurios projektą patiekė specialė komisija. Taipgi bus renkama Vykdomasis Cen-

tro Komitetas ir apkalbėta planai ateities darbui.

Susirinkime turi teisės dalyvauti ir draugijon įstoti šios valstijos Regentų Tarybos pripažintų profesijų nariai ir besirengią tokiom profesijom kolegijų bei universitetų studentai.

Kuriamoji profesionalų draugija bus nepartinė ir nesektantinė. Ji kuriama grynai kultūros ir socialumo tikslais. Joje bus pilnateisiais nariais visokių įsitikinimų asmenys.

Ne visiems kvalifikuotiems individams pavyko išsiterminuoti pakvietimus, nes ne visų turime adresus. Todel neužsigaukite, kurie tokių kvietimų negavote, bet ateikite susirinkimam.

Dr. A. Petrika.

„ŠLAPIEJŲ“ LAIMĖJO.

Gegužės 23 dieną New Yorko miestas ir visa valstija rinko delegatus konferencijai atsukti Jungtinių Valstijų konstitucijos 18-tą priedą — prohibiciją. Rinkimuose dalyvavo pažymėtinas balsuotojų skaičius ir juos laimėjo „šlapiėjai“. Visoje valstijoje už prohibicijos atšaukimą paduota prieš vieną 10 balsų, kurie pasireiškė už prohibiciją. Pačiame mieste prieš prohibiciją tačiau pasireiškė kur kas žymiau: 41 balsavo prieš prohibiciją, o tik vienas už. New Yorko valstija, kol kas, prieš prohibiciją išėjo efektingiau, negu kuri kita valstija. Newyorkiečiai mat prohibicijos nepakenčia tuolabiau, kad šiame mieste labai įsivyravęs didelis butlergeriavimas: nors prohibicija faktinai yra veikmėje, bet tuli žmonės iš pardavinėjimo degtinės daro didelausią biznį ir del to biznio kompeticijos įvyksta net pasibaisėtinų žmogždysčių ir tt. Todel newyorkiečiai nori prohibiciją žymiai ir kogeičiau atšaukti.

Išrinktų delegatų konferencija įvyks birželio 27 dieną.

PIRMAS „VIENYBĖS“ PIKNIKAS.

„Vienybė“ rengia pirmą šių metų didelį pikniką, kuris įvyks birželio 11 dieną, Klaščiaus Parke, Maspeth, L. I. N. Y. Kaip ir visuomet budavo, šis „Vienybės“ piknikas bus smagus, nes bus programos ir įvairių pamarginimų. Rengėjai kviečia visus vietinius ir apylinkių lietuvius šiame rengime dalyvauti. Busite patenkinti. Ypač šiuo laiku piknikai smagesni bus tuo, kad jau galima gauti skanaus alaus.

Rep.

OPERETĖS CHORAS ATOSTOGAUJA.

Neuilstantis kultūros darbuotojas, Brooklyn Lietuvių Operetės Draugijos choras, su gegužės 26 diena pradėjo sezonines atostogas ir ilsėsis iki rugsėjo pabaigai. Kaip ir paprastai, pabaigoje sezono choras perrinko direktoriata, kurin įjeiga: P. Bajoras, P. Bukšnaitis, V. Bukšnaitis, U. Bukšnaitienė, A. Vikrikas, V. Mučinskas, F. Morkus, J. Lavan-da ir S. Štainis. Choro dirigentu — X. Strumskis.

Praieito sezono direktoriatas išdavė nuoseklų raportą, iš kurio paaiškėjo, kad kaip pati draugija, taip ir choras gyvai darbuvo: surengė tris parengimus, dalyvavo keliose kituose parengimuose ir tt. Nutarta surengti chorui išvažiavimą, kuris įvyks apie pabaigą liepos mėnesio. Sekančiam sezonui veikimo programos, kurio pirmom eilėn, sezono atidarymui, bus surengta mišrus vakaras: komedija „Pa-

saulis be vyrų“, operetė „Kaminakrėtis ir Malunininkas“, choras padainuos dainų ir bus šokiai. Parengimas įvyks Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Taipgi choras pasižadėjo surengti programą minimo klu-bo svetainės sezoniniam atidarymui.

Rep.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLĖLĖ.

Pirmadieny, gegužės 29 d., Klaščiaus Clinton salėje, Maspeth, N. Y. atidaryta lietuvių kalbos mokyklėlė, kur jaunuoliai bus mokomi lietuviškai, skaityti, rašyti, gramatikos, lietuviškų dainelių ir žaidimų. Taipgi bus mokomi groti smuiku ir pianu. Mokytojas p. A. Dymta. Tėvai, kurie nori savo jaunuolius pramokyti lietuvių kalbos ir gražių eigusių patar-tina juos į šią mokyklėlę leisti. Pamokos bus pirmadieniais ir antradieniais nuo 5:30 val. popiet.

LAKUNAI DAR NEIŠSKRIDO.

Lietuviai lakunai, kap. Darius ir leit. Girėnas, dar neišskrido. Neišskridimo priežastis — stoka finansų galutinam prirengimui lėktuvo ir nepalankus oras, kuris ir keletą kitų lakunų sutrukdė. Nors išskridimo diena galutinai nenustatyta, tačiau tikima, kad kuomet nors po 4 dienas birželio jiedu į tą ilgą ir taip sunkiai besirengtą kelionę išsileis.

JANUSKEVIČIUS IŠVYKSTA Į LIETUVĄ.

SLA. išdo globėjas, p. J. Januškevičius, Jr., kuris praeitą metą parsivežė iš Lietuvos judančius garsinius paveikslus, kuriuos jis rodė Amerikos lietuviams, šią vasarą vėl vyksta į Lietuvą ir ten keta dar geresnių paveikslų nutraukti, kuriuos sekančią žiemą vėl čia gyvenantiems lietuviams parodys. P-as Januškevičius išvyksta birželio 3 d., laivu „Frederick VIII“. Linkime laimingos kelionės.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje gegužės 27 dieną lankėsi p. Justinas Mickevičius, kuris laimėjo pirmą dovaną SLA. ekskursiniam konkurse ir kuris tą pačią dieną laivu „Gripsholm“ išvyko į Lietuvą. Su p. Mickevičium plačiai pasikalbėta organizacijos reikalais, palinkėta jam laimingos kelionės į tėvynę ir tinkamai išlydėtas į laivą. P-as Mickevičius pasižadėjo šį-tą parašyti į organą iš savo įgytų kelionėje ir Lietuvoje įspūdžių.

ŠARKIS TREINIRUOJASI.

Birželio 29 dieną pasaulinis čempionas, mūsų viengentis, Jack šarkis, kumščiuosis su italų milžinu Primo Carnera už pasaulinį čempionatą. Kumščy-nės eis 15 rundų ir bus Madison Square Garden Sunken Bowl, Long Island City, N. Y. Toms kumščy-nėms abu boksininkai jau treniruojausi. Primo Carnera treniruotis pradėjo kiek anksčiau, o Jack šarkis — gegužės 23 dieną, Orangeburg, N. Y. Pranešimai nusako, kad šarkis labai atžydią prie kovos rengiasi ir deda visas pastangas, kad italą nugalėtų.

TREČIĄ TREINIRUOTĖS DIENĄ JIS TAIP EFEKTINGAI PASIRODĖ, KAD TULĖ SUNKAUS SVORIO KUMŠTININKĄ, NEGRĄ PATRESON, NOKAUTU NUKIRTO IR JI REIKĖJO IŠ RINGIO IŠNEŠTI.

Kuopu Susirinkimai

New Britain, Conn. SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 8 d., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėj, 354 Park St. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. P. P. Pilipauskas — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos susirinkimas įvyks birželio 4 d., 2 val. po pietų, Sweeto svetainėj, North Main St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarstymui.

Pirm. J. Paulavičius, Sekr. M. Bernatonis.

Aliquippa, Pa. SLA. 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 11 d. birželio, 6 val. vakare, I Einikio name. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes turime daug reikalų aptarstymui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. birželio, paprastu laiku, K. of C. svetainėj, W. Mahanoy St. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 211 kuopos.

A. Ramanauskas — sekr.

So. Chicago, Ill. SLA. 74 kuopos prieštmetinis susirinkimas įvyks 7 d. birželio, 7 val. vakare, Bessemer Parko svetainės kambarly. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. Taipgi užsimokėkite užvilktas mokestis, kad neliktumet suspoduoti. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 74 kuopos.

J. Trijonis — org.

So. Omaha, Nebr. SLA. 87 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 7 d. birželio, 7 val. vakare, Jono Armaskos svetainėj, 36 ir U gat. Visi draugai ir draugės malonėkite atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. Taipgi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 87 kuopos.

T. Zarnauskas — sekr.

New Kensington, Pa. SLA. 192 kuopos birželio mėnesio 11 dieną reguliaris susirinkimas neįvyks, nes tą dieną įvyksta SLA. 192 kuopos piknikas. Kurie nariai norite užsimokėti mokestis, tai ateikite į svetainę ir užsimokėkite, nes sekretorius tą dieną pribus į svetainę 10 valandą ryte ir priims mokestis iki 2 valandai po pietų.

A. Pateliunas — sekr.

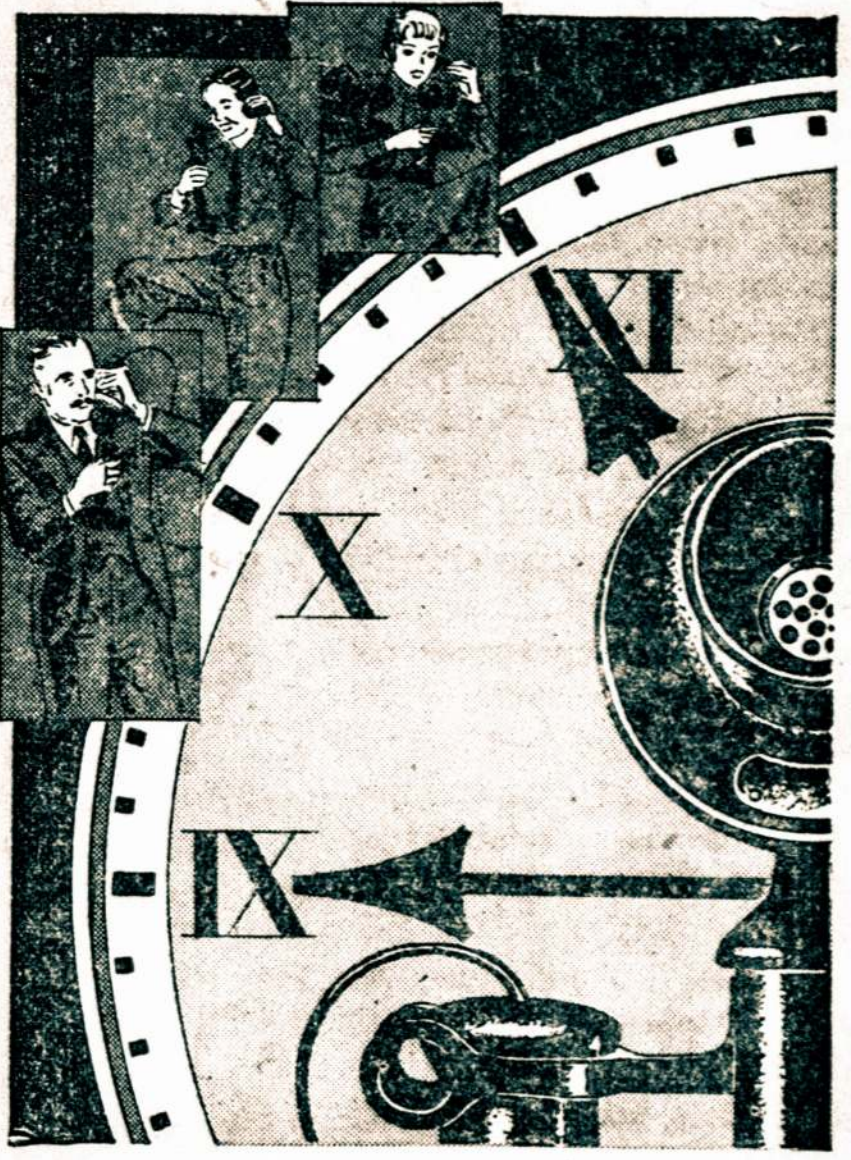
„Visai šeimynai viskas palengvėjo kuomet įsitaisė TELEFONA“

„VISKAS žymiai palengvėjo nuo to laiko, kuomet įsitaisė telefoną. Dabar, kuomet prisena kas nors nusipirkti, man visai nereikia išeiti iš namų blogam orui esant. Man visai nereikia rūpintis del vienu vaikų palikimo namie. Aš mat atlieku savo pirkinius per telefoną.“

„Dauguma mano draugų taipgi turi telefonus, tai aš dabar galiu aplankyti jas kada tik noriu, o jos taipgi pasikalba su manim gana dažnai.“

„Bet aš ne viena mūsų šeimynoje, kuri naudoju telefoną. Mano vyras gauna dabar daugiau darbo užtai, kad žmonės gal lengvai susisiekti su juo. Aš manau, kad vien tik del šios priežasties telefonas jau apsimokėjo...“

„O prie to, koks tai patogumas žinoti, kad turint telefoną jis visada gatavas patarnauti atsitikime ligos ar nelaimės. Jis suteikia dvasinės ramybės.“

Kartą įsitaisius telefoną jus stebėsitės, kaip jus galėjęt apseiti be jo. Kodėl nesužinoti kaip lengvai galima jį sau įsitaisyti. Užeikite į Telefonų Biznio Ofisą.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

DR. H. MENDLOWITZ
praneša, kad savo ofisą atidaro po numeriu
252 Berry Street,
BROOKLYN, N. Y.
Ofiso valandos:
Kasdien 1—4 val. popiet.
Ser. ir subatomis 6—7:30 vak.
Nedėliomis 10—12 išryto.
Telefonas EVergreen 6-3959

LIETUVIŲ SPAUDOS SĄJUNGOS
DIDŽIOJI EKSURSIJA Į KLAIPEDĄ
(Per Southamptoną)
IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO
BIRŽELIO — JUNE 29 — ANKSTI RYTE
(Keleviai sės į laivą vakare, birželio 28)
CUNARD Didžioji Ekskursinij Laivu
BERENGARIA
Ekskursijos dalyviu laikomas kiekvienas važiuojantis į Lietuvą kelevis
Kartu išplaukia ir Studentų bei Profesionalų Ekskursija, kuriai vadovauja SLA. daktaras kvotėjas Dr. J. S. Stanislovaitis
Laivakortės parduoda visi Cunard Agentai

CUNARD LINE
25 BROADWAY
NEW YORK

„Juodo Karžygio Sunus“
Su „Dirvos“ nr. 1, 1933 metais, prasidės spausdinti labai įdomi Istorišė Apsaka, „Merunas, Juodo Karžygio Sunus“, iš Lietuvių kovų su Vikingais, 850 — metais, kada tie jurų plėšikai užpuolė ir užėmė garsią tą laikų pilį Apulę.
Apsaka tęsis „Dirvoje“ per porą metų. Dabar laikas pradėti skaityti „Dirvą“. Pasiųskit laiškė dolarį dabar, susipažinimui su „Dirva“.
„Dirva“ yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis.
Metams: Amerikoje \$2; Kanadon \$2.50; Lietuvon ir kitur \$3.00.
REIKALAUKIT NUMERIO PAMATYMI — DYKAL —

„DIRVA“
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

LIETUVON
PER HAMBURGĄ
Mūsų nespanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kurio metų sezonu.
IABI PUSI, NEW YORKAS. KAUNAS, TREČIA KLASE \$173.50
Savaitiniai išplaukimai. Patogus greitkeliais susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ
GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalims garlaivio Bremer-havene užtikrina patogiausią kelionę į LIETUVĄ. GREIČIAUSIAS KELIAS Į SENĄJĄ TĖVYNĘ
Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

Jeį Nori Žinot Kas Pasauly Dedasi, Skaityk „AMERIKOS LIETUVI“

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINI LAIERAŠTĮ Prenumeratos Kaina Sv. Valstijose \$1.50; Kanadoj ir Lietuvoj \$2. metams

1—Kas dabar prisįs \$1.50, tas gaus Amer. Lietuvj metams ir \$1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiar paduoto sąrašo.
2—Kas prisįs \$5, tas gaus Amerikos Lietuvj metams ir už \$12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų sąrašo.
3—Kas Prisįs \$10, tas gaus Amerikos Lietuvj per 2 metu ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, \$25 VERTĖS KNYGOS, KURIAS GALIT IŠGYT UŽSIRASANT AMERIKOS LIETUVI:

1—Valgių Gaminimo Knyga. \$1.00	16—Daktaras Kišeniuje 1.00
2—Didysis Sapnininkas 75	17—4-rios Juokų Knygos 70
3—4-rios Ukinkystės Knygos 1.50	18—3-ys Knygos Eilėraščių 1.20
4—Sv. Valstijų Konstitucija ir Suvienytos Valstijos 50	19—Ben-Hur, Istoriija iš Kristaus Gyvenimo Laikų 1.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir Gyvenimo Filosofija 30	20—Prancuzų Revoluocija 40
6—Rasputinas—Apsaka 40	21—Belaisvio Balsas—Apsaka 1.15
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo 25	22—Gyulių Protas 1.00
8—Lietuvos Kariuomenė 40	23—Lietuva Karės Mete 50
9—Angliškai Liet. Žodynėlis 1.00	24—Geležiniai Nagai—Apsaka 35
10—Lituvų Kalbos Gramatika 35	25—Lietuvos Įstatymai 4.00
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys 25	26—Teisylkės Vest Susirinkimus . . .15
12—Prancuzų Kalbos Rankvedys 50	27—Lietuvos Rankvedys su 1200 Adresu 25
13—Rusų Kalbos Rankvedys 35	28—Vilniaus Albumas su Lietu- vos Istoriija 4.00
14—Esperanto Kalb. Rankvedys 1.00	29—Bijūnėlis, Teatras su Dainom .50
15—Aritmetikos Rankvedys 50	

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNEJE“